

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasabos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitlér sora 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZAM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

Bizsef főherceg-ut. 22. sz.
TELEFON-SZAM: 151.

Arad, 1904.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Csütörtök, február 18.

Mai számunk főbb közleményei:

Vesérelkek: Magas buzaárak.
A Weitzer-hagyaték.
Az aradi Kossuth-szobor.
A letartóztatott szélhámos.
Harc a szárazföldön.
Damjanich emléke.
A villamos-társulat közgyűlése.
Witt Emil regénye.
Egy aradmegyei lelkész pöre.
A fa- és lémpariskola kibővítése.
A Ferray-utca kiszélesítése.
Jogerős halálos ítélet.
Tárcsa: Kis cipők. Irta: Droz Gusztáv.
Regény-Csarnok: Az Antikrisztus esodál.
Irta: Lagerlöf Zelma.

Magas buzaárak.

Arad, február 17.

Az orosz-japán háboru izgalmaiból eljutott hozzánk is egy kis kóstoló. A diplomáciának nincs ugyan szerepe benne, de azért sok-sok ezer ember vérkeringését meggyorsította országszerte. És pedig ezuttal nem a hadköteleseket, hanem a gazdákat és a gabnakereskedőket.

A terménykereskedelem körül az orosz-japán háboru előtt valósággal dult az üzletlenség Budapesten 8 forint, Aradon 7 frt 25 krajcár volt az effektív buza ára.

A keletázsiai háboru kitörésekor, tehát mintegy tizennégy nappal ezelőtt, kezdtek emelkedni a gabnaárak. Az áremelkedés azzal indult meg, hogy a malmok emel-

kedő árakon nagyobb lisztmennyiséget adtak el.

Az áremelkedés Budapesten tegnap érte el a tetőpontját. A tőzsde háusepártja arra a hirre, hogy Anglia az orosz hadihajókat nem eresztí át a szuezi csatornán és abból a hitből kiindulva, hogy Oroszország kénytelen lesz a gabonakivitelét megtiltani, nagymérvű vásárlásaival szédületesen felhajtotta az árakat. Segítésére voltak ebben a 2 és fél centtel magasabb new-yorki jegyzések is. A tőzsde teljesen elvesztette a fejét, az árak hatalmas ugrásokkal szöktek a magasba és megtörtént a nagy esemény: — az effektív buza ára 9 forint 25 krajcárra emelkedett. Pár hét előtt még a legvérmesebb haussista se remélte, hogy a buza ára ebben az évben meghaladja a 9 forintot.

A közönségre azonban valósággal demoralizálólag hatott a rohamos áremelkedés. Nemcsak gabnakereskedőben és gazdában, de a termény szakmától teljesen távol álló egyénekben is hirtelen fölébredt a játékszenvedély. Ezuttal ugyan a szerencse hozott Aradra is néhány százezer koronát, de bizony úgy lehet, visszamegy megint hamarosan, ahogy jött.

Egy aradmegyei uri ember tegnap lebonyolítván kötéseit, 21.000 korona nyereséget vágott zsebre. Nagyobb kötései voltak egy aradi festékkereskedőnek, egy sörraktárosnak, sőt egy tisztviselőnek is. Tehát olyanoknak, kik normális időben

vajmi keveset érdeklődnek a terménykereskedelem iránt. Ez a gabnaárak emelkedésének sötét oldala.

Ami az aradi gabnapiacot, a helyi készáru üzletet illeti, bizony itt még *nem igen érezhető az áremelkedés*. Ennek oka pedig az, hogy a malmok nagy készlettel rendelkeznek, s a tőzsde által felhajtott árakat a *gyakorlatban nem fogadják el*. Így történt, hogy Aradon még egyetlen gabnakereskedő sem adott el készárut, ami azt jelenti, hogy az áremelkedést nálunk a gyakorlatban kihasználni nem lehetett.

Ha egy vidéki kisgazda behoz ma Aradra néhány métermázsza gabnát, nem tud 7 forint 70 krajcárnál magasabb árt elérni, holott annak igazi értéke 8 forint 50 krajcár volna.

Egy előkelő terménykereskedőnek 25.000 métermázsza buzája fekszik Aradon. A gabnát aratás után szerezte be, s noha ma 50.000 koronával értékesebbnek tekintheti készletét, itt helyben képtelen eladni belőle egy métermázsát is.

Akik tehát gabnájukon a jelenlegi jó árak mellett tudni akarnak, azok igyekeznek Budapestre szállítani magtáruk tartalmát. Szegedről már jönnek hajók a Maroson, melyek vízi úton adnak majd kelendőséget az aradi buzának.

Hajón szállítva m. mázsánként ötven krajcár a fuvar Budapestig, szemben a vasuti árakkal, melyek hatvanhét krajcárt tesznek ki mmázsánként.

Kis cipők.

Irta: Droz Gusztáv.

Franciából fordította: Urszies Sarinka.

Réggel, mikor szobámat elhagytam, gondos rendben, sorjában elhelyezve megpillantottam ajtóim előtt az ő cipőcskéit meg az enyéimet. A sok használatból kitágult fűzős cipőcskéik voltak. A talpa egy kissé balfelé volt letaposva s a jobb lábára való cipőcskén egy kis lyuk éktelenkedett. A fűzőszalagocskák jobbra-balra ernyedten lógtak. A bőr feldudorozásán szinte látni véltem kicsi ujjait s apró lábacskaikat minden szokott mozgása meghagyta nyomát a sok, szinte megszámálhatatlan ráncokoa.

Hogy jön minden vissza emlékezetembe? Valóban nem tudom, de mintha most is látnám az édesnek apró cipőcskéit ott a szőnyegen az enyéim mellett, két porszem, két kőkolosz mellett, a bájos tengelice az elefánt társaságában. Az ő, a kicsi, mindennapi cipőcskéi voltak ezek, a játékban résztvevő társai ezek, melyekkel hűsbőz illően mászkált a homokhegyeken s melyekkel kikémlelte a pocsolyák s apró tócsák mélységét. Az ő kis lényéből annyi tapadt arra a cipőcskére, hogy ezer közt is megismertem volna. Különös jellegzetességet találtam én rajtuk, nem nézhettem kicsi formájukra, kecses, kedves apróságukra anélkül, hogy elémben ne idézzem kicsi gazdájukat — kiből s cipőcskéjében mindig felfedeztem valami hasonlóságot. Minden, ami az édes, apró gyerme-

keké, valami kecses, kedves, kicsit ügyetlen nem tudom én mivel bírok.

F mosolygó, apró cipőcskéik mellett, melyet nem látszottak másra alkotva lenni, mint vig szaladozásra, ügyetlen tipegésre. Az én cipőim vastag erős, talpokkal óriásoknak, borzasztó valamiknek tűntek fel. Ezeknek komoly, kiábrándító mivoltuk szinte kifejezte, hogy ezek nem taposnak oly boldog ösvényeken, ezek azt látszó lak mordani: a ti életetek komoly, utjaitok nehezek s a teher, melyet viseltek, súlyos nagyon.

A különbség kézzelfogható s mélyjelentőségű volt. A kis cipőcskéhez mentem igen haikán, nehogy felbresszem a kis emberkét, aki a szomszédos szobában még csendesen pihent. Megtapogattam, megforgattam, minden oldalról nézegettem őket — s éreztem, hogy boldog mosoly deríti fel arcomat. Soha nem okozott ily édes felindulást még az az ibolyallatú régi keztyű sem, amely annyi ideje hevert íróasztalom legrájtettebb fiókjában. Az apai szeretet nem hasonlítható össze semmi más szeretettel: e szeretetnek megvannak a maga öltöszégei, gyengéi, akár gyermekek vagy magasztos, semmit sem ellenez, semmit sem magyaráz: csak mindig erősödik s én örömmel és sohasem tapasztalt érzelmeikkel mélyedtem e szeretet hullámaiba.

Ha a gyengék nélkül való papák közel dobálnának meg, a mamák megboszulnának!

Gondolják meg, hogy ezek az édes cipőcskéik eszembe juttatták az ő kicsi husos lábait!

gondolják meg, hogy ezer kedves semmiségre emlékeztetett látásuk.

Előttém láttam a gyönyörű babát, mily édes, ha körmőcskéit vágom, hogy ráncigálja szakállamat s hogy kacag önkénytelenül is, mert csiklandos a kicsi.

Láttam, mikor este a kandalló lobogó tüze mellett levettem kicsi harisnyáit. Ez valóságos ünnep mindkettőnknek!

En számlállok: egy . . . kettő . . . S ő bő, kényelmes hálóköntösében, hosszú ujjában majdnem elveszve, vár, szemel tűzben égnek, ajkai mosolyra készen, vár a háromra.

Végre sok huza-vona, sok apró ingerkedés után, ami türelmetlenné teszi a picit, de a mi alatt ez őt, hat édes csókot lohatnak tőle, elkiáltom magam: három!

A harisnya messze repül. Csudanagy öröm ez neki, ideoda veti magát karjaimban, s apró meztelen lábával ide oda dobáldozik a levegőben. Tágranyilt szájacskájában csak úgy villognak apró, gyöngyos fogacskái s cseng mint az ez ist vig kacagása.

A bábé mamája egy két pillanat múlva gondoskodva mondja neki:

Vigyázz babuska, vigyázz édes kis angyalom, náthat kapsz. De hadd már abban, csendesedj, te édes kis ördög!

Pirongatni akarta, de látva a vidám, boldog, kacagó kis gyermeket, kinek édes szőke fejcskéje csak úgy ingott erre-arra térdeimen s kinek sötét szemel csak úgy villogtak, nem tudta a kellő komoly hangot megtalálni.

A buzaárak hirtelen történt emelkedésének ma következett be az első *viszsszahatása*. Az amerikai gabnának tegnap esti esése következtében beállott a baisse. Budapesten ma délben az effektív buza ára *husz krajcárral*, a papirbuzáé pedig *harmincöt krajcárral szállott alább*.

A spekulánsokra tehát mindenképen izgalmas idők járnak; s aki ma tizezreket könyvel el nyereség gyanánt, annak, miután a vérbeli spekuláns ilyen időkben játék nélkül meg nem lehet, el kell készülnie, hogy holnap, vagy holnapután egy balfordulat nyakába akasztja a koldustarisznyát.

Ránk magyarokra ennyi jutott ki eddig az orosz-japán háborúból.

* *

A Weitzer-hagyaték.

(A jogügyi-bizottság ülése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 17.

Aradváros jogügyi bizottsága ma délután ülést tartott, melynek egyedüli tárgya a *Weitzer-ügy* volt. A törvényhatóság legutóbbi közgyűlésén ugyanis úgy határozott, hogy a belügyminiszternek a Steinhardt Mór dr.-nak adott ügyvédi meghatalmazás tárgyában leküldött rendeletét a jogügyi bizottságnak adja vissza véleményes jelentéssel végett.

A miniszter a Steinhardt dr.-nak s illetve az előbbi révén *Hohenburger* gráci ügyvédnek adott meghatalmazást nagyon tágkörűnek találta, s utasította a várost, hogy a megbízott ügyvédet figyelmeztesse, miszerint a pörben előforduló minden nevezesebb momentumról a belügyminiszternek kell jelentést tennie, illetőleg a belügyminiszter jóváhagyását kell kérnie.

A mai ülésben csak arról tanácskoztak, hogy mikép adják ezt a megszorítást Steinhardt-nak, illetve Hohenburgernek tudtul.

Schwarz Jenő dr. azt ajánlotta, hogy közöljék úgy Steinhardt-tal, mint Hohenburger-rel a belügyminiszter rendeletét s hívják fel őket, hogy meghatalmazásuk korlátolt voltát tudomásul véve, erről állítsanak ki nyilatkozatot.

Steinhardt dr. ezzel szemben hivatkozik arra, hogy Hohenburger jogosan zokon vehetné ezt az eljárást, mert esetleg személye iránti bizalmatlanságot olvashatna ki ebből. Indítványozza, hogy a rendeletnek a megszorításra vonatkozó részét közöljék ő vele, ő aztán majd közli Hohenburger-rel, a saját, valamint gráci helyettese nyilatkozatát pedig ő fogja beterjeszteni.

Institóris Kálmán polgármester a két indítványra elrendeli a szavazást, melynek eredményeként a Steinhardt indítványát fogadta el a bizottság.

A határozathozatal után *Mülek* Lajos dr.-nak egy felszólalása tette némileg izgatottá a hangulatot. Konstatálta, hogy a város által Steinhardt-nak adott meghatalmazás *németül van megszövegezve*. Ezt abszurdumnak találja s kijelenti, hogy német szövegű meghatalmazás föltétlenül nem tárgyal. Nem hallotta sehol, hogy egy magyar város egy magyar ügyvédnek német nyelvű meghatalmazást adjon. Ez nem járja. Követeli, hogy fordítsák magyarra.

Rosenberg Miksa dr.: Azt hiszem, mi valamennyien magyarok vagyunk s nem szorulunk arra, hogy egy német nyelvű meghatalmazás magyar fordításának elolvasásával erősítsük magyar voltunkat.

Mülek: Hisz' ezek frázisok!

Rosenberg: Az ellenkezője frázis!

A vita azonban csakhamar véget ért, mert a bizottság konstatálta, hogy a belügyminiszter is elfogadta a német nyelvű meghatalmazást.

Érdekes dolgokat mondott el ezután *Steinhardt* dr. arról a siremlékről, melynek felállítását Weitzer János végrendeletileg az általános örökös köteleességévé tette.

Steinhardt dr. elmondta, hogy Weitzer János özvegye a napokban a gráci bírósághoz keresetet nyújtott be a Weitzer-hagyaték ellen, s ebben a keresetben *32,000 koronát* kér megállapítani azon a címen, hogy ennyibe került neki az a diszes siremlék, melyet elhunyt férje emlékére annak végrendeletileg kifejezett akarata szerint sírja fölé emeltetett. Aradvárosa mint a legközelebbiről érdekelt fél, még eddig nem kapta kézhez a keresetet, de az néhány nap múlva meg fog érkezni.

Steinhardt dr. a jogügyi bizottságot megakartta nyugtatni s ezért elmondta, hogy minő

álláspontot fogadjon el Arad városa a keresettel szemben. Véleménye szerint a város legyen közömbös és semleges, mert a kereset semmiféle hatással nem lesz a hagyatéki összeg nagyságára. Az özvegy *nem fogja megkapni* a követelt 32,000 koronát. Két érvet sorolt fel e véleménye támogatására. Az egyik érve az, hogy Weitzer János a *sírkő* felállítását az általános örökös, tehát Arad város köteleességévé tette. Weitzerné megelőzte a várost és építtetett egy kápolnát, abba emeltetett egy rendkívül diszes sírkövet Weitzer János mellésobrával s most ennek az építkezésnek a tetemes költségeit Arad városával akarná megfizettetni, holott a sírkő emelésére egyedül Arad városa van kötelezve, azonfelül pedig Weitzer János, a szerény igényű emberbarát intencióinak egyáltalán nem felel meg az a tulontul diszes kápolna, melyet özvegye az alapítvány számlájára sírja fölé emeltetett. A másik sokkal nyomósabb és komolyabb érve az, hogy az özvegy a siremlék számláját a hagyatéki bíróságnak kifizetés végett már egy ízben benyújtotta, de a hagyatéki bíróság a számlát azon elvi kijelentés mellett utasította vissza, hogy a megtámadott végrendelet dacára a vélelmezett általános örökös csakis Arad városa, s így a siremlék nagyságát, költségeit és kiviteli módzatait *egyedül Arad városának* lett volna jogában megállapítani.

Az özvegy azonban a város megkérdezése nélkül építtette a siremléket s így ennek jogi következményeit kénytelen viselni.

A jogügyi bizottság *Steinhardt* Mor dr. felvilágosításait tudomásul vette.

Az aradi Kossuth-szobor.

(Jegyzetek az adományokhoz.)

Arad, február 17.

Ujabb sorozata az adományoknak fekszik előttünk. Kiseb-nagyobb összegek szerepelnek a kimutatásban, melyeknek keletkezése elég érdekes, hogy nyom nélkül feledésbe ne menjen.

Glück Dezső aradi kereskedő adománya oly módon született, hogy elárusított nyakkendő árának egy bizonyos százalékát a Kossuth szobor javára ajánlotta fel.

Ném rám nézett s panaszkodva mondta: — Elviselhetlen... Isterem, minő gyermek! És valóban imádatra méltó volt, legalább én olyanak találtam.

Elég okos voltam — most már bevallhatom, hisz fűrtjeim öszüinek — hogy egyetlenegy pillanatot sem mulasztottam el, hogy bőven ne élvezzem, s bizony, jól tettem. Sajnálni való papák, kik nem tudnak a lehető legtöbb szőr igazi papák lenni, kik nem tudnak a szőnyegen hemperegni, lovasdit játszani, mumusnak öltözni, vetkeztetni a kicsit, nem utánozzák a kutyák ugatását, a tehén bőgését, kik nem rágicskálják össze fogáikkal a babák karjait, anélkül, hogy fájdalmat okoznának, kik nem rejtőzködnek buvócskát játszva a támlászékek mögé, de úgy ám, hogy a bábó igen hamar megtalálja őket.

Igazán mély részvétet érdemelnek e szerencsétlenek! Nemcsak kedves, gyermekes bohóságokat mulaszt el az ilyen ember, hanem valódi örömet, kellemes élvezetet, ezek csak apró morzsái, részecskéi a boldogságnak, melyet oly könnyen megragalmazznak, melyről azt mondják, hogy nem is létezik; mert a bátor emberek azt várják, hogy az égből egyszerre az ölükbe hulljon s onnan a porba — összetaposva. Ragadják csak meg az apró töredékeket s ne panaszkodjunk sokat, minden napnak megvan a maga keserősége, de mindenik meghozza örömeit is.

Haladjunk lassan s nézzünk elébünk, kutasunk körülöttünk, keressünk a kicsi szögletekben is; a Teremtő elrejtve tartja az örömeiket.

Mindig nevetem azokat az embereket, kik leroskadva viselik az élet terheit, kiknek szeméi mindig nyugtalanul ide-oda, a legtöbbször pedig a távolba néznek. Ugy látszik, hogy a jelen égeti a talpukat s mikor azt mondjuk nekik:

— De várjanak egy kissé, lépjenek biztosan a tájra, igranak egy pohárral ebből az aranyszínű borból, nevéssünk egy pillanatig, csókoljuk meg gyermekeiket.

Lehetetlen — viszozozzák — ott lenni várnak. Majd aztán beszélek, majd aztán iszom, majd aztán átengedem magamat az apai gyönyörűségeknek is, aztán boldog is leszek s aztán kimerülve, fáradtan a jelent nem élvezi, nem tudja, hogy a jövő csak ígér, de a jelen nyújt mindent; s jó viszonyban kell vele lennünk, mert nála vannak a boldogságot őrző kulcsok. Minek azt képzelni, hogy a Teremtő cserben hagyott?

Azt hiszik tán, hogy a jó Teremtőnek hatalmában van önök mindnyájának a teljes boldogságot felszolgálai s hogy zenével édesítse pihenő óráikat? S hány ember ezt óhajtaná?

L gyünk okosak, magunk fojzuk a gyepelöt, magunk törődünk konyhánkkal s ne kívánjuk, hogy az Égek gondoskodjanak a tűzhelyünkön levő fazekakról.

Mig kis fiamat a karjaimban tartottam, mig az ő nyugodt, szabályos lélegzétvétele, lehellete kezeimet érintette, mind ezek a gondolatok jártak gondolataimban. Azokra a kedves perckre emlékeztem, melyeket ő nekem már eddig szerzett s én elismeréssel adóztam értök.

Mily egyszerű megtalálni a boldogságot —

gondoltam magamban — s mily furcsa Kinába menni szórakozást keresni.

Feleségem is az én nézetemen volt s mi sok órát töltöttünk el így csevegve arról, mi mindkettőnköt annyira kielégített s érdekelt. Igen, sokszor mondogatta? — Látod te édes uram, te másként szereted békénket, mint én. Az apák inkább számítók... Az érzelmek cserének tekintendők. Ők a gyermeküket szeretik, mert önszeretetüknek hízeleg a tudat, hogy a gyermek az övék. Van valami a birtokos önzességéből az ő szeretetükben... Ők szeretik a gyermeket, de tudják ez érzelmeiket okadatolni is: „Szeretem fiacskámat, mert ilyen vagy olyan.”

Az anyának ez a megokolás lehetetlen valami; ő nem szereti gyermekét, mert az szép, vagy rut, eszes vagy ostoba, mert hozzá hasonló vagy nem, mert a saját hajlamait, modorait fedezi fel benne. Szereti, mert nem tehet másként; szereti, mert az életszükséglete.

Az anyai szeretet egy a nőnél veleszületett érzelmek. Az apai szeretet a félfunál a körülmények szerint keletkezett, de nem feltétlenül létező érzés. Az anyánál ösztön, a félfunál számítás — melyről igaz, nem bír tudattal, de végre is sok más érzelmenek kifolyása.

— Kitűnő — mondtam feleségemnek — ne tartózkodjál, nekünk, se szívünk, se lelünk, mi vadak, rettentő vadak vagyunk. Az borzasztó, a miket te mondasz; s dühösen kaptam fel a hosszú vasat, hogy a kandalló tűzét megbolygassam.

Pedig titokban bevallottam magamban, hogy asszonyomnak igaza volt. Egy gyermek

A gyűjtő-perselyekhez is egy aradi iparos önfeláldozásából jutott a s. obor-bizottság. *Husserl* Manó bádogos ugyanis minden díj nélkül, ingyen bocsátotta azokat rendelkezésre.

Az arad-csanádi egyesült vasutak fűtő személyzete fényes tanujelét adta hazafiságának akkor, midőn a *Bartos* István műhelyfőnök és *Hajdu* János mozdonyvezető által rendezett bál tiszta jövedelmét a szobor javára adták. A nép egyszerű, becsületes munkásai ezek, kik még azzal is növelték az összeg nagyságát, hogy betéjeiket sem vették vissza, hanem azt is a szobor javára felajánlották.

Jóformán minden egyes adománynak meg van a maga története, mely csak azt látszik igazolni, hogy a legkisebb alkalom elég volt, vagy elég lehet, hogy a szobor tőkét gyarapítsuk.

Az újabb adományok a következők:

Az Acsev. fűtők báljának jövedelméből 276 korona, Nárten György 244.40 korona, Perselyekből 117.72 korona, Levelező-lapokból 108—111 24.45 korona, Marosi Pál gyűjtése 24.10 korona, M. kir. adóhivatalgyűjtése 20.60 kor., két mozdonyvezető 2 k., Aradi ifjuság (Millenium) 17 kor., Sebessy dalárdájának házi estélye 15 korona, Kereskedő ifjak 25 ös bizottságának bál jövedelme 13.11 korona, Levelező-lapokból 102—104 18 korona, Levelező-lapokból 112—115 18.4 korona, Glück Dezső nyakkendők 10 korona, Herczberger Gyula gyűjtése 9.40 korona, Két ur fogadása 6 korona, Wittenberger Armin 5 korona, Weisz Márkus 5 korona, Hess Jenő isk. gyűjtése 8 korona, Bartos M. isk. gyűjtése 3 korona, Panker Viktor kávéház-gyűjtése 2.80 korona, Ferch Odön p. iskola 2.20 korona, Reinhart Kálmán 2 korona, Bauer Géza 2 korona, Jókendv-asztaltársaság 1.86 korona, Schwell Gusztáv 1 korona, Lócs E. lakodalom 1 korona, Talált tárcában 76 fillér, Gera és Kálmán 60 fillér, Tárca elkeltéből 42 fillér, Nagyváradai bicika csere 40 fillér, Hammer Kálmán fogadás 40 fillér, Gavrillette Szidor fogadás 40 fillér.

A letartóztatott szélhámos.

(Egy nemzetközi szédelő multja.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 17.

Megírjuk a napokban, hogy az aradi rendőrség megkeresésére a szegedi rendőrfőkapitányság letartóztatta *Fischer* Ernő szélhámost, a ki Aradon *Montág* Sándor nagybirtokos kézi-

táskáját elcsente, ezután annak révén pénzt akart kicsalni *Montágtól*.

Már akkor tudvalevő volt, hogy *Fischer* Ernő személyében nagystilű szélhámos került kézre. A szegedi rendőrség most érdekes dolgokat derített ki a nevezetes ember multjából.

Fischer Ernőt már 1894-ben elzárták Fiumében, ahol *Sándor* Mihály néven szerepelt s mint utóbb kiderült, különös előszeretettel kereste fel máskor is a magyar kikötővárost, ahol a nagy idegen forgalomban a fölfedezés és elfogatás kevés valószínűsége mellett lehet operálni.

Hamarosan kikerülve a börtönből, *Gyulán* került lépre. Az ottani törvényszék csalásokért és lopásokért hat évi börtönrre ítélte s ezt az időt a szegedi csillagbörtönben ülte le. Azután többször elzárták Budapesten, míg végre ki is tiltották a főváros területéről.

Noteszében fel van jegyezve minden utazása s amint ebből kitűnik, pár nap alatt bejárta Magyarországot a Kárpátoktól az Adriáig.

Január hó 1-én Budapesten volt, 3-án már Fiumében kutatott idegen zsebekben. Negyedikén hajón Pólába ment. Ugyanakkor loptak el egy *Noisette* Emil nevű színésztől 5000 koronát. Fölmerült most az a gyanu, hogy ezt is *Fischer* követte el, a szélhámos azonban kétséget kizárólag tisztázta magát a vád alól. A színész pénze a vonaton veszett el, — ő hajón ment Pólába és ezt igazolta egy szegedi emberrel, aki a katonaságtól érkezett haza s bizonyította, hogy együtt utaztak.

Még 4-én délután átment Triesztbe. Ott megismerkedett egy *Bemissi* Belgradó nevű kereskedővel, akit rábeszél, hogy szálljon vele együtt az *Unió*-Hotelbe, mert olcsóbban jönnek ki. A kereskedő beleegyezett, megvacsoráltak, lefeküdtek. *Fischer* korábban ébredett föl és örök emléktül elvitte *Bemissi* 140 koronáját, meg az óráját. Cserében ócska havelokját hagyta ott.

Erre 5-én gyalog átsétált Mramaréba s levelet írt *Baján* gyógyszerészkereskedő fivérének, hogy *Ber* Miksa névre küldjön neki pénzt oda. Nem érezte azonban biztonságban magát,

születésekor az anya és az apa érzelmei nem hasonlíthatók össze. Az anyánál már majdnem szerelem. Mintha már Isten tudja mióta ismerne az édes kicsikét. Első kiáltása is oly ismerős neki. Elfogulatlanul fogadja fel kitárt karjaiba s a gyermek édesen elszunyad a számára készült puha létszekben. A férfi ellenben meg nem fejthető, szinte természet feletti megindulást érez a gyermek megpillantásakor, a csecsemő első sírása meghatja, de a meghatottságban több a csodálkozás, mint szeretet; ez az érzelem még nem született meg. Szívének időre van szüksége, hozzá kell, hogy szokják ez új gyengéd érzelmhez.

Az apai mesterségnek megvan az inasszaka, a mamánál az a szak hiányzik.

Ha az apa erkölcsileg még képtelen a szeretetre, phisikailag még tovább leledzik e bajban. Csak reszketve, ezer apró-cseprő próbálgatás után emeli fel ez apró kis terhet. Fél, hogy összezuzza a cseppséget, mely tele tudóvel kiabál. Több erőt fejt ki a szegény papa, hogy gyermekét felemelje, mintha egy ajtót kellene sarkából kiemelnie. Ha megcsókolja, a bajusza csiklandozza, ha megfogja, erős ujjai okozzák a bajt. Ugy néz ki, mint egy zsákmányára rohanó vad.

És végre mégis meg kell az apát hódítani a szegénynek, kinek minden kísérlete balul üt ki, el kell bájozni, meg kell ígézni, oda kell láncolni, új hivatását meg kell vele kedveltetni s a mi fő nem szabad nagyon sokáig ujoncnak hagyni.

A természet ügyes a berendezésben s az apa káplárrá lép elő, mihelyt a kicsi az első szót tagot elgügyögi.

Valóban nagyon édes a gyermeknek első csacsogása s csodálatos, arra számít, hogy csóditson. Pa—pa! — hebegi a kicsi teremtés édes, kedvesen. Különös-e, hogy az ember első szavával is mintegy tolmácsolni akarja a legigazabb, a legszentebb érzelmet?

Nem magasztos-e látni az édes kis teremtet kiterjesztett karokkal kimondani azt a szót, amelyet mondani látszik:

— A tied vagyok, szeress, tarts fel számomra a szivedben egy kis helyet, ölelj meg. — lásd én ezt csak most tudom, én partra szálllok, de már gondolok reád, a te családodhoz tartozom, a te asztalodnál fogok étkezni s a te neved lesz az enyém is pa... pa... pa... pa.

S az ügyetlen apa egy pillanatra alatt megtalálja a legédesebb, leggyengédebb hízlegéseket, ő a tökéletes mester egy szempillantás alatt.

Oh a szeretett kicsi! Pa, pá, pa, pa. Én még mindig hallani vélem a reszkető, gyenge hangját, még most is látni vélem nyiló és csukódó ajkait. Mind körötte térdeltünk a szőnyegen, hogy olyan kicsik legyünk, mint ő. S mind mondtuk, ismételd csak édes még egyszer. Hol van a te papád? S ő mindnyájuk csodálkozására kitérta karocskáit s felém fordította sötét szemének ragyogó tekintetét.

Ossze-vissza csókoltam s éreztem, hogy visszafojtott könnyeimtől szóhoz jutni sem tudok. E percben lettem igazi papa. Fel voltam avatva.

de meg egy sikerült zsebmetszés által is bizakodva, már másnap lesüggönyöz e a pénzt.

Visszament Pólába, onnan Zágrábon át Nagykanizsára (állítólagos rokonaihoz,) este megint Fiuméba. Ott csavargott pár napig a környéken, Abbáziát is fölkereste, majd Budapestre kívánczolt, hogy egy napi szolnoki kirándulás után megint Budapestre, onnan pedig Csabára, Kolozsvárra és Brassóba menjen.

Mindezekben a helyeken egy-egy napig időzött, ugyszintén visszajövet Nagykörsön és Kecskeméten is.

Január 31-én Szegeden termett. Február 2-án Helasra ment, majd még aznap visszajöve Temesvárra és *Aradra* rándult. *Battonyán* meghallotta, hogy egy *Montágh* Sándor nevű földbirtokos a motoros vonaton hagyta a kékításkáját, amit bevitték az aradi állomásra. *Fischer* eszében egyszerre készen volt a terv. Bement *Aradra* s itt követte el a már ismeretes szélhámoságot, a melynél rajtaveszett.

Witt Emil regénye.

(Újabb részletek a váltóhamisító hivatalnokról.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 17.

Witt Emilnek, az *Aradról* megszökött vasuti hivatalnoknak bűnügye mind szövevényesebb lesz. A vizsgálat legújabb részleteiről fővárosi tudósítónk a következőket táviratozza:

Witt Emil, akit *Sárkány* vizsgálóbíró napok óta vallat, a vizsgálat adatai szerint *beszámitatlan állapotban* volt. Az ideiglenes Budapesti állandóan klinikákon töltötte s az orvosok idült idegbetegséget konstatáltak rajta, amely ellen hiába gyógykezelték.

Az igazi bűnös az ő megrontója, *Járdánházy-Csomós* Miklós. *Csomós* előkelő hevesmegyei birtokos-családból származik. Apja tekintélyes ügyvéd volt, de korán meghalt. Az ifju *Csomós* gyerek volt még, amikor *Pestre* került. Ott elverte a tekintélyes apai örökséget. Semmije se maradt, mégis a munkától irtózott, s mivel a pazarláshoz hozzászokott, bűnös üzelmekkel szerezte meg a további uri életmódhoz szükséges anyagiakat.

Gyámjától, egy tekintélyes miskolci ügyvédől tízezer forintot csekkkel lopott, ezt a fővárosban beváltotta, s kedvesével, egy utazó feleségével pár hét alatt elverte. A gyám följelentésére letartóztatták és a büntetőtörvényszék négy és fél évi fegyházra ítélte. Ezt le is ülte *Vácott*.

Kiszabadulása után egy ideig *Pesten* köszált. Aztán napidíjas lett, de csakhamar elcsapták. *Rákospalotára* került, s ott megismerkedett a keresztény ruhaszövetkezet hírhedt igazgatójával *Violet* Ottóval. Ennek útján beszerezte két sógornóját a ruhaszövetkezethez pénztárosnőnek. Ott ismerkedett meg ez egyikkel *Witt* Emil budapesti vasutigazgatósági hivatalnok, s azzal viszonyt kezdett, bár akkor már *nős és három gyerek apja* volt.

Csomós ezen a bajon úgy segített, hogy rávette *Wittel* együtt annak nejét, aki okleveles tanítónő is volt, hogy férje érdekében, a mig az adósságoktól megszabadul, *szinleg v. ljanak* el és menjen el falura állami tanítónőnek. Az asszony, a szegény teremtés ezt meg is cselekedte, és *Temesmegyében* tanítónői állást vállalt. A gyermekek a nagyapához, *Witt* Frigyes báttakeszi főerdészhez kerültek, a hol most is vannak.

Csak erre várt *Csomós*. Nagy lakást béreltetett *Wittel* a *Bethlem* utcában. Oda költöztette a szerelmes párt és rövid idő mulva ő is oda költözött. Az ő ugratására *Witt* mindenfélet

összeásárolt. Egy darabig úgy szerezték a pénzt a közös murikra, hogy kiadta magát a pénzügyminiszter unokaöccsének. Ezt Witt is végigcsinálta.

Mikor a hitel kimerült, következtek a váltómanipulációk. Witt eleinte legjobb barátaival, majd apjával és nagybátyjával, Ében Mihály zsámboki plébánossal zsíraltatott váltót. Azonban a váltók lejáratkor nem rendezték, a zsírások megtagadták az újabb aláírást és a keresetforrás is kimerült.

Ekkor Csomós rávette a szerencsétlen hivatalnokot, hogy a hártypapírra vegye le az aláírásokat s arról másolja új váltókra. Csomós az egész országot bejárta ezekkel a hamis váltókkal. A pénzt fölszedgette és egy részét maga elköltötte, a többi részt odaadta Wittnek és a „fekete aranyának.” Így nevezte kedvesét a válóhamisító hivatalnok.

SPORT.

† Az aradi kerékpár klub holnap, csüörtökön este a Pótlakávéházban választmányi ülést tart, a melyre a tagokat ezúton is meghívja az elnökség.

Harc a szárazföldön.

(Az orosz-japán háború.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 17.

A haretérről bizonytalan hírek érkeznek már napok óta. Mindenesetre nem valószínű, hogy a japánok, akik a háboru első napjaiban oly impozáns bizonyosságát adták gyorsaságuknak és erejüknek, a legutóbbi napokat semmittevéssel töltötték volna el. Az az egy bizonyos már, hogy Koreát teljesen elárastották, ámde hadműveletnek ez nem elég akkor, midőn a szi-bériai vasut nap-nap után hozza az orosz katonák tömegét Mandzsuriába.

A japánok valószínűleg egy nagyszabású haditervet hajtanak most végre, de hadmozdulataikat a legnagyobb titokban tartják.

Annyi kétségtelen, hogy a harcnak immár nem a tenger, hanem a szárazföld a gócpontja, s úgy az oroszok, mint a japánok részéről minden előkészület a szárazföldi ütközet bekövetkeztét jelenti.

Hogy most már döntő ütközet készül Koreában, ezt bizonyítja a Times tudósítójának tegnapi rejtélyes távirata, amelyben azt tanácsolja kormányának, hogy „tanulmányozza a rendkívül nagy katonai vállalkozást” s jelenti, hogy a döntés küszöbön áll. A rendkívül nagy katonai vállalkozás alatt nyilván a japánok nagyszerű haditervének végrehajtását érti, a melynek most következik a csattanója.

Legújabb távirataink ezek:

A hatalmak semlegessége.

A monarchiánk semlegességére vonatkozó kommünike ma jelent meg a Budapesti Közlönyben. A semlegességi nyilatkozat így szól:

A császári orosz és császári japán kormány részéről a cs. és kir. külügyminis-terium előtt hivatalos értesítések fekszenek, a melyek szerint a két hatalmasság egymással háboruban áll.

: Az osztrák magyar monarchia ennek kö-

vetésében mindkét hadviselő félle szemben a semlegesség viszonyába lépett, és a nemzetközi jogilag ezzel egybekötött magatartást szigoruan szem előtt fogja tartani.

A magyar állampolgárokra ebből kifolyólag az a kötelezettség hárul, hogy mindentől gondosan tartózkodniok kell, a mi a monarchia semlegességével nem volna összeegyeztethető.

Pétervár, febr. 17. A kormányhoz érkezett Anglia és Dánia semlegességi nyilatkozata.

Washington, febr. 17. A miniszterelnök azt hiszi, hogy tekintettel arra a körülményre, hogy a hatalmak az amerikai javaslatot Kína semlegességének megőrzésére vonatkozólag elfogadták, az ügy egyelőre el van intézve. Azt hiszik, hogy az inditvány részletekbe menő tárgyalása a jelenleg kielégítő egyezség szétesésére vezetne. Ezért most nem történik több jegyzékváltás. Megjegyzik, hogy Kína semlegességének megsértése esetén, Manduria kizárásával, még mindig van idő arra, hogy a hibázóknak megfelelő előterjesztést tegyen.

Berlin, febr. 17. A tegnapi udvari bálon Vilmos német császár fejtűnően hosszasan beszélgetett a berlini japán követtel.

Pétervár, február 17. Herenc József rendkívül megleghangu táviratot intézett a cárhoz.

Alexejev parancsa.

Port-Arthur, február 17. Alexejev helytartó a következő parancsot adta ki:

A hős hadsereget és hajóhadat legmagasabb helyről reám bízták. Most, a midőn a császár Oroszország, és a világ figyelme reánk fordul, gondoljunk arra, hogy szent kötelességünk a császárnak és a hazának szolgálni. Oroszország nagy és hatalmas. Ha ellenségünk erős, úgy adjon ez új erőt és hatalmat leküzdésére. Nagy az orosz katonai és tengerész-szellem. Hadseregünk és tengerészetünk sok dicsőséges nevet ismer, mely mind például szolgáljon e pillanatban. Egyesüljünk az előttünk álló küzdelemben. Mindenki őrizze meg nyugalmát, hogy jobban teljesithesse kötelességét és a mindenható segítségét remélve, végezze mindenki kötelességét és emlékezzék arra, hogy az istenhez való fohászokodás és a császár szolgálása soha nem hiába való. Éljen a császár és a haza! Isten velünk, hurra!

Pétervár, február 17. Alaptalanok azok a híresztelések, hogy a balti-tengeri és a fekete-tengeri hajóhad Kelet-Ázsiába megy. Még a Koidesvenszky nevű hajóhad távozására vonatkozó már kiadott rendeletet is visszavonták az utolsó pillanatban.

Makarov kronstadti parancsnok ma Kelet-Ázsiába utazik és a Dajkál-tónál marad, hogy ott szervezze a vasuti vonatok átszállítására szükséges szolgálatot.

Kronstadt, február 17. Makarov tenger-nagy Kelet-Ázsiába utazott.

Kína a háboruban.

Tiencin, február 17. Juansikkai hivatalosan közölte a helybeli francia tábornokokkal, mint a külföldi csapatparancsnokok legidősebbikével, hogy mi a holnapután Toatingtából küldendő császári kínai csapatok célja; ezek a csapatok nem Sanghai-Kvang, hanem a Kincsau és Kampankcsó kerületek szánvák, a Liau folyó határának őrzésére. A tulaj. onképen való

Kína területén nem engednek küzdelmet folytatni. Szétszórt hadrészeket le fognak fegyverezni. Itt azt hiszik, hogy Pekingből is indulnak csapatok szárazföldi úton a határ felé.

Tiencin, február 17. Kínai csapatok titkos parancs folytán a nagy kínai falhoz vonulnak. A helyzet Pekingben rendkívül komoly. A rokonérzés Japán iránt nőttön nő. Mozgalom indult meg az idegenek ellen.

Oroszország és Anglia.

London, febr. 17. A Reuter-ügynökség jelenti Pétervárról: Ivanov tábornok a turkesztáni főkormányzó és az ottani csapatok főparancsnoka, ki egy ideje Pétervárott időzik, ma vezérkari főnökével Taskendbe utazott. Katonai körökben az hirlik, hogy Ivanov utasítást nyert arra, hogy intézkedjék és álljon készen az indiai oldal felé való katonai művelet megkezdésére az esetre, ha Anglia ellenséges magatartást tanúsítana Oroszországgal szemben vagy Perzsiában avagy Tibetben az orosz é. dekek ellen irányuló kísérletet tenne.

Reuter-ügynökség New-Yorkon át jelenti Tokióból tegnapi kelettel: Menekültek azt jelentik, hogy Vladivosztoke nincs előkészítve arra, hogy ellen tudna állani a támadásnak. Nincsenek ott sem torpedók, sem aknák. Tíz torpedónaszád be van fagyva. Az oroszok tovább is összpontosítják csapataikat a Jalu folyamtól északra, mert ott várják a japánokkal való főösszeütközést és attól tartanak, hogy megkísérlelhetnék a Port-Arthur és Vladivosztoke között lévő összeköttetés megszakítását.

New-Yorkon át az a híresztelés jutott Szjőulból, hogy Jonganfoban a japán hadihajók három orosz hadihajót zártak körül.

London, február 17. A Daily Chronicle 15 iki távirata szerint japán torpedórombolók Japán északnyugati partján kutatják az orosz vladivosztokei hajóhadat. A Daily Telegraphnak tegnapiról azt jelenti Sanghaion át, hogy ott arról van szó, hogy a Bogatir, Gromoboj, Russzija és Rjurik nevű orosz cirkálóhajók visszatértek Vladivosztokeba.

Harcok Port-Arthurnál.

Pétervár, február 17. Port-Arthurban nem állott be változás. A japánok nem szállottak partra Csingvantaunál. Jinkaunál viharos a tenger. A part Takusan és a Jalu folyam torkolata között 20 versztynyire el van árasztva, miért is neméz a partraszállás. Pavlov ezredes vizsgálati útja arra az eredményre vezetett, hogy a Jalu folyam partján, Takusántól Galuzsiig nincsenek japánok. Azt híresztelik, hogy Genzanban nagy tevékenységet fejtenek ki az élelmiszerek beszerzése körül. Kis csapatot küldtek ki és a Jalu folyó partján lovasjárórt indítottak el. A lasság szemmel láthatólag nyugtalan. A kínaiak, a kik lázas tevékenységet folytatnak, a vasuti munkát beszüntették és megtagadták az élelmi szerek és barom eladását. Orosz részről a kínaiak eljárását szigoruan szándékoznak ellenőrizni.

Pétervár, február 17. (Az orosz távirati ügynökség jelentése.) A port-arthuri küzdelem után a japáni hajóhad három hajó elvesztésével vonul vissza délnek, Csemulpo felé. Gensanban mintegy 60000 ember van összpontosítva, kik Mandsuországba kell, hogy bevonuljanak. Ide folytonosan érkeznek csapatok. Mozgósításunk pompásan halad.

A port-arturi erősségben *kihirdették az ostromállapotot*. Ez az erőd alkalmas arra, hogy Oroszország legyőzhetetlen váraként szolgáljon. *Stessel* tábornok, a vár parancsnoka a lakossághoz megnyugtató hirdetést intézett.

Tokio, február 17. Érkezett jelentések szerint a japán hajóhad e hó 14-én újból megtámadta Port-Arthurt. Hír szerint **orosz hajók sérültek meg**.

Tokio, febr. 17. Egy külföldi tiszt nyilatkozata szerint a *Retvisan* hajó megfenneklett, a *Czarevits* és a *Pallada* hajók az ütközet után a belső kikötőbe vonultak vissza. Az összes hajók a küzdelmen kívül helyeztetek. Az *Aszkobz*, *Diana* és *Oltana* hajók könnyed sérültek meg.

A szárazföldi harc.

London, február 17. A japánok Koreában eddig körülbelül **150,000 embert part-ra szállítottak**.

A *Times* jelentése szerint az oroszok *Port-Arthurtól* északra egy japán csapattal megütköztek. *Hetven orosz elesett*, de viszont az oroszok százötven japánit foglyul ejtettek. Ez lenne, a mennyiben a valóságnak megfelel, az **első szárazföldi összeliüközés**.

Páris, február 17. Ide érkező jelentések szerint *Japán* minden előkészületet megtett a *szárazföldi hadműveletekre*. Orosz részről is sietnek. Bizonyos, hogy **nagy események küszöbén állunk**.

Szöul, február 17. A *koreai császár* borral és dohánynyal vendégelte meg a japán csapatokat, s azok parancsnokainak gratulált diadalaihoz. Elrendelte, hogy az összes hivatalnokok a *legnagyobb előzékenységgel viseltesenek a japánok iránt*.

Az oroszok bizakodása.

Tokio, febr. 17. *Rosen* báró, Oroszországnak volt tokiói követe, tegnap elutazott. Elutazása előtt kijelentette, hogy *Oroszország csakhamar győzni fog*. A háborúnak *választott bíróság lesz a vége*. Oroszország nem akarja összezuzni Japánt, de a *keleten szabad kezet követel*.

London, febr. 17. Az orosz csapatok közt *Port-Arthurban* és *Dalniban* nagy a *halandóság*. Hír szerint *Alexejev* már nem sokáig bírja a parancsnoksággal járó teendőket.

London, febr. 17. A japánok a mandzsuri és szibériai vasutak nagy részét összerombolták. E közben az oroszokkal több ütközetre is került a sor.

A népjog megsértése.

Berlin, február 17. Diplomáciai körökben kínos feltűnést kelt báró *Rechtenberg* állítólagos nyilatkozata, amelyben Japán eljárását a *népjog megsértésének* mondta. Illetékes körökben hangsúlyozzák, hogy hivatalosan mit sem tudnak a moszkvai német konzul ilyen nyilatkozatáról, de már lépéseket tettek, hogy báró *Rechtenberg*et jelentéstételre szólítsák fel. Egyelőre a német kormány beéri azzal a tiltakozással, hogy egyáltalán nem irható rovására semmiféle olyan cselekedet vagy nyilatkozat, amely Németország szigorú semlegeségével össze nem egyeztethető. A ma érkezett moszkvai jelentések is valószínűtlennek tüntetik fel a moszkvai német konzulnak állítólagos nyilatkozatát. Nyilván abból támadt a félreértés, hogy báró *Rechtenberg*

a császár elő terjesztette a moszkvai népgyűlés hódoló üdvözlését.

Berlin, február 17. A japán orosz háború következtében Németországban, de különösen Berlin és környékén már most érezhető a *munkáshiány*. Nagy a aggodalom, hogy tavasszal, a mezőgazdasági munkák megkezdésekor ez a hiány még nagyobb lesz, mert az aratásnál eddig is tömegesen jöttek az orosz munkások. Az orosz kormány már most gondoskodott arról, hogy a háború tartamára a határokat elzárják ama mezőgazdasági munkások elől, akik katonai kötelezettségüknek még nem tettek eleget. A német kormány hasonló intézkedéseket készül tenni. Orosz-Lengyelország határán a határőrök szigorúan fognak őrködni, hogy hadkötelesek ne hagyassák el az ország területét. Ezzel az intézkedéssel a kormány nemcsak a Berlin környékén és a brandenburgi tartományban, hanem az Eiba vidékén várható munkáshiányon akar segíteni a tavasszal.

MULATSÁGOK.

(=) Az ujszontannal Iparos Ifjuság e hó 15-én Hohágyi János vendéglő-helyiségében zártkörű táncvigalmat rendezett, melyen a következő hölgyek vettek részt:

Asszonyok: Abfater Jozsefné, Bognár Ferencné, Boros Péterné, Domsics Lajosné, Geiszler Lajosné, Gendrovics Istvánné, Gyurkovics Ferencné, Hohágyi Jánosné, Kiss Andrásné, Karmanoczky Iljáné, Lincz Gyuláné, Mészárik Istvánné, Nagy Lajosné, Orvecz Erzsé, Raáb Ferencné, Raáb Lajosné, Revilák Ferencné, Schümegei Jozsefné, özv. Schiott Fülöpné, Szentes Antalné, Zummer Istvánné stb.

Leányok: Bleizefer Rozsika, Mariska, Ilonka, Boros Juliiska és Róza, Buttinger Teréz és Anna, Dimák Irma, Todor Lujza és Mariska, Gotthard Mariska B. Jenő, Gregol Mariska, Jesztl Róza, Kiss Mariska és Kata, Karmanoczky Anna és Róza, Krista Katica, Kapus Anna, Miskoj Katica, Raáb Rozsika, Raáb Lujza és Mariska, Szentes Mariska és Anna, Szkokán Erzsé, Takács Ilonka stb.

Damjanich emléke.

(A hős születésének századik évfordulója.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 17.

Damjanich János, a hős szabadságharcos, a legvittebb aradi vértanu születésének *századik évfordulóját* hozza meg ez az esztendő.

Damjanich János születése napját a történetírók nem jegyezték fel. Ugy *Varga Ottó* *Az aradi vértanúk albuma* című művében, mint *Gracza György* szabadságharcos történetében csak annyit említenek, hogy Damjanich János 1804. évben a bán-sági Stása községben született. Sem a hónapot, sem a napot nem nevezik meg. Bizonyosra vehető azonban, hogy *Damjanich* özvegye, a ki a fővárosban él, ismeri ezt a történelmi nevezetességű dátumot s így majd lesz alkalma a magyaroknak megünnepelni ennek a csodálatraméltó embernek az emlékét.

Az ország bizonyára megünnepeli Damjanichot, s elől kell járni az ünnepségekben *Arad* városának. Hiszen nemcsak tragikus halála fűzi őt Aradhoz, hanem az, hogy a kapituláció idején ő volt az aradi vár parancsnoka, ő helyezte azt védelmi állapotba, s midőn a világosvári fegyverletétel után a császáriak ostrom alá fogták Aradot s alkudozót küldtek hozzá a várba, ennek átadását kívánva, ő alkudozni nem akart s végre azt izente, hogy „az aradi várat egy szál kozáknak is megadja, de az egész o ztrák sereg ellen, utolsó csepp vérig védi magát.”

A *mácsai park*, melyben a hős tábor-

nok hamvai nyugosznak, az emlékezés helye legyen a századik születésnapon. A hazafiúi kegyelet bizonyára gondoskodni fog róla, koszoruk és virág illesse azt a szomorú hantot, amely alatt a legbátrabb honvéd álmódja tovább nagy dicsőségteljes csatáit.

Budapesten az ünnepség előkészületei már megkezdődtek. A Damjanich-asztaltársaság a vértanuhalált szenvedett Damjanich János születése századik évfordulója alkalmából rendezendő ünnepélyességek költségei javára e hó 20-án, szombaton este, a Ferencvárosi Pojgári Körben hangversenynyel egybekötött zártkörű táncmulatságot rendez.

A villamos-társulat közgyűlése.

(Az aradi villamstelep lövedelme.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 17.

Az aradi villamossági részvénytársaság ma délelben tartotta meg negyedik rendes évi közgyűlését *Gulácsy Kálmán* elnöke alatt a villamos telepen. A közgyűlésen résztvettek *Zipernovszky Ferenc* és *Ottenberg Tivadar* igazgatósági tagok, *Mandl Vilmos dr.* felügyelő bizottsági tag és *Fényes Dezső* vezérigazgató.

Az előki megnyitó után *Fényes Dezső* igazgató terjesztette elő a részvénytársaság múlt évi mérlegét.

A mérleg szerint 13000 koronát a *többletségi és értékesítési* tartalékalapnak jutattak, mely összeg levonása után a nyereség 40,288 kor. 41 fillér, melyből azonban le kell utána a múlt évről áthozott pénztári készlet címén 1565 korona 92 fillért, úgy, hogy az 1903. évi nyereség 38,712 korona 49 fillér.

Ebből a száma nyereségből hat százalék, azaz 2322 korona 74 fillér az igazgatóságnak kiadandó, a fennmaradó 37,955 korona 67 fillérből osztalék címén 36,000 korona, azaz részvényenként a kibocsátott részvények 4. számú szejvényére március hó elsejétől kezdve *nyolc korona* fizettetik ki, a megmaradó 1955 korona 67 fillér pedig átmegy a jövő évi számlára.

Ezután az igazgató a részvénytársaság egyik igazgatójának, *Pekár Károlynak* elhunytá felett fejezte ki részvétét.

Végül jelen'tette az igazgatóság, hogy az áramfejlesztő telepen a kormány támogatása mellett *közműhelytelep* létesül: ez még a *folyó évben meg is kezd az üremet*.

A közgyűlés az előterjesztett indítványokat elfogadta és a feimentvényeket minden irányban megadta.

A részvénytársaság múlt évi nyereség- és veszteség-számlájának főbb adatai a következők: Üzemköltségek 78408 kor. 45 fill., különféle költségek 21944 kor. 92 fill., kamatok 10545 kor. 05 fillér; nyereség 40278 korona 41 fillér; a nyereség-számlán pedig: áru-fogyasztás és installáció jövedelem 186.976 korona 55 fillér, árammértékbér számla 9498 korona 27 fillér, különféle bevételek 2596 kor. 21 fillér, stb.

SZÍNHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Csütörtök: *Drótoztót*, operette. (Páratlan bérlet.)
Péntek: *Proletárok*, színmű. Török Irma vendégfelleptével. (Páros bérlet.)
Szombat: *Idégen*, színmű. Török Irma vendégfelleptével. (Páratlan bérlet.)
Vasárnap: *Armány és szerelem*, dráma. Török Irma vendégfelleptével. (Páros bérlet.)

* *Vándorlegény*. A jövő hét színházi eseménye a *vándorlegény* bemutatója lesz. Eysler operettje messze kimagasztik az idői szezon ha-

sonló termékei közül, zenéje eredeti és dallamos, a meséje is elüt az operettszövegek silányságától. A darab tele van szebbnél-szebb zeneszámokkal és kupaikkal, melyekben ezutal is Polgár fog jeleskedni.

* **Proletárok** Csiky Gergely kitűnő társadalmi színműve a *Proletárok*, mely mélyeséges igazságaival, hatalmas írói erejével máig is egyike a legjobb magyar daraboknak, pénteken este kerül színre, *Török Irma* vendégfelléptével. A budapesti Nemzeti színház művésznőjén kívül játszanak még a darabban: *Bácsne, Zilahy, Könyves, Gödz Aranka, Mariházy, Bónis, Békés, Pajor Ágnes.*

A Forray-utca kiszélesítése.

(A város és a Nádasdy-palota.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 17.

Arad város utcai forgalmának gyors és kényelmes lebonyolítását nagyon akadályozzák azok a szűk utcák, melyek a legélénkebb piaci helyeket kötik össze egymással. A régi tervszerűtlen építkezésnek hibái ezek, melyek legszembetűnőbbben a Forray-utcánál tűnnek ki. Az az utca élénk, forgalmas és ugyyszólván egyedüli csatornája annak a kereskedelmi forgalomnak, mely a Szacadság-tér és a Thököly-tér között hullámzik. A Forray-utca már régóta szűknek bizonyult s a város vezetősége nagyon régen felvetette már az eszmét, hogy miképpen lehetne ezen a szembetűnő bajon segíteni.

Most, hogy *Nádasdy* Ferenc gróf új házat épített a Forray-utca sarkán, újból időszerű lett az utca megszélesítésének ideája.

A városi tanács megbízta *Institóris* Kálmán polgármestert, hogy lépjen érintkezésbe *Nádasdy* gróf jószágigazgatójával, s puhatolja ki, hogy nem volna-e hajlandó a gróf most építendő telkéből egy olyan hosszú sávot a városnak átengedni, a mennyi az utca megszélesítésére elegendő volna. Körülbelül száz négyszögöltre volna szüksége a városnak erre a célra.

Vancsó Gyula orsz. képviselő, a *Nádasdy* gróf jószágigazgatója azonban kijelentette, hogy a telekből egy talpaiatnyit sem adhat el; ha a város megakarja szélesíteni a Forray-utcát, vegye meg az egész telket, azt megkaphatja, az a teleksáv, mely a kihatás után megmaradna, oly keskeny lenne, hogy az nem volna alkalmas bérházépítésre.

A polgármester most jelentést tett a tanácsnak, hogy tárgyalásai eredményre nem vezettek, mert hiszen az egész telek megvásárlására gondolni sem lehet, annyi fölösleges pénze a városnak nincs.

A fa- és fémipariskola kibővítése.

(A felügyelő-bizottság ülése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 17.

Az aradi fa- és fémipari szakiskola, a mint értesülünk, jelentékenyen ki fog bővítettetni, s ezzel a fejlődésnek azon fokára jut, hogy a vidék legnagyobb ipari szakiskolája lesz.

A kibővítés tervei már készen vannak, s azzal valószínűleg már az intézet felügyelő bizottságának holnapután, e hó 19-én tartandó ülése foglalkozik. A tervek szerint kiépül az iskolának a szabadkőműves palota telkére néző része és az Erzsébet-oldala oldala. Ez utóbbi részen az új, a réginnél tágasabb műhelyek lesznek.

Az intézet ugyanis három új szakkal bővül, a melyek valószínűleg külön tan-

széket kapnak: az *elektro-technikai, mintaszakmái és vasöntő* szakkal. E mellett megfelelő nagy rajztermeket kap az iskola, a melyek felülvilágítóval láttatnak el. Tizenöt-tizenhat méter hosszú rajztermek ezek, a melyek esetleg alkalmasak lesznek arra, hogy a magukat fejleszteni kívánó iparosok számára szakrajtanfolyamot szervezzenek. A kibővítéssel kapcsolatban új külsőt kap az intézet. Az új szárnyak egészen magyaros épít-stílusban fognak készülni, s ennek folytán az iskolaépületnek nagyköruti oldala is magyaros homlokzatot kap.

A megközelítő költségvetés szerint a kibővítés *nyolcvanezer koronába* fog kerülni. Miután az épület a városé, az intézet felügyelő-bizottsága, illetőleg a kereskedelmi miniszter a várostól fogja kérni ezen kibővítések foganatosítását. Ha a város, a mi valószínű, nem menne be az új nagyszabású építkezésbe, akkor a miniszter valószínűleg maga bővítetteti ki az épületet, ha azt a város átengedi. Ez esetben azonban a város évi 2000 korona bérjövödelemről mondana le.

A kibővítést különben a szakiskola fejlődése, s a jelentkező növendékeknek folyton növekvő száma is szükségessé teszi, s a mint halljuk, a kereskedelmi miniszter, a ki nagy súlyt helyez az ipari szakiskolákra, elvben hozzájárult az iránt, hogy a kibővítés dolgában a tárgyalások megkezdessenek.

Egy aradmegyei lelkész pöre.

(A Kuria ítélete.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 17.

A kir. kuria ma egy aradmegyei lelkész pörében hozott ítéletet, a melyet az időben, mikor az alsó bíróságok előtt volt, élénken pertraktáltak.

Rácz Liviusz mácsai gör. kel. román lelkész felesége már régebb idő óta folytatott szerelmi viszonyt s férje, mivelhogy többször rajtacsipte, ezért néhányszor megfenyítette az asszonyt. Tavaly október 5-én estefelé, míg a lelkész a templomban volt, az asszony újra udvarlója lakásán járt, amit hírül vittek a lelkésznek. Ez oda rohant s feleségét hazavitte. Este, mikor az asszony már lefeküdt, elővette a papa zsebkését s kifente, a mitől az asszony úgy megijedt, hogy menekülni próbált.

Az összes ajtók és ablakok azonban zárva voltak, a lelkész pedig nyugodtan szólt:

— Na, ma csuffá teszlek.

Ezzel odarohant az asszonyhoz, s késével töviben lemetszette a hűtlen feleség haját. Majd nekifogott, hogy levágja az asszony orrát, aki természetesen védekezett. Közben szidta az asszonyt, a kinek segélykiáltására *Petrinka* László rohant a szobába s megakadályozta a pópát vérengzésében.

— Miért akadályoztál meg munkámban, főrmedt *Petrinkára* a késével hadonászó lelkész.

Ebben a dulakodásban huszonkét sebet ejtett a feleségén, ak, tizennyolc napig nyomta az ágyát.

Az aradi járásbíróság a vádlott pópát súlyos testi sértés vétségéért, és becsületsértésben mondta ki bűnösnek s ezért a 92. §. alkalmazásával 100 koron. f. és 50 korona mellékbüntetésre ítélte. Az aradi törvényszék ez ítéletet helybenhagyta.

A kir. kuria ma *Sélley* Sándor elnöklete alatt *Weisz* Odön dr. védő meghallgatása után megsemmisítette az ítéletet s vádlottat teljesen felmentette a vád alól, mert az asszony erkölcstelen élete folytán a férj örökös izgatottságban élt, s így szabad akarata korlátozva volt.

HIREK.

Faschó-Moys Sándor temetése.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 17.

Faschó-Moys Sándor miniszteri tanácsosnak, Aradvármegye törvényhatósági bizottsági tagjának és volt főjegyzőjének holttestét ma délután szentelték be a kormány és a társadalom impozáns részvételének megnyilatkozása mellett.

A beszentelés az elhunytnak Sas-utca 9. sz. lakásán folyt le. A ravatal a szalonban volt föléllítva s a koporsót tömérdek koszoru fődte. A beszentelésnél jelen volt: *Tisza* István gróf miniszterelnök, *Perczel* Dezső, a képviselőház elnöke, *Sándor* János belügyi államtitkár, *Szell* Ignác és *Gränzenstein* Béla államtitkárok, *Márkus* József főpolgármester, *Vásárhelyi* Béla főrendiházi tag, *Hegedüs* Loránt, *Lázár* György és *Pirkovits* József országgyűlési képviselők, *Halmos* János polgármester, *Sélley* Sándor, *Chyzer* Kornél, *Horváth* Emil, *Bezerédj* Viktor, *Némethy* Károly és *Berezik* Árpád miniszteri tanácsosok, *Szmeccsányi* Miklós és *Várady* Árpád püspökök, *Hauszmann* Alajos müegyetemi rektor és még számosan.

A beszentelést három órakor végezte *Lollok* Vince lipótvárosi plébános. Ennek végzetével a holttestet a keleti pályaudvarba vitték, a honnét az éjjeli vonattal. Kétegyházán át, *Csermőre* szállították. Ott holnap délután egy órakor temetik el a családi sírboltba az elhunyt miniszteri tanácsost.

— A király állapota. *Bécsből* jelentik: A király tegnap délben kocsizott ki ismét betegsége óta először zárt udvari kocsiban a schönbrunni kastélyba; ott a csukott parkban sétált s kevéssel két óra előtt tért vissza a Hofburgba. Itt leánya, *Mária Valéria* főhercegnő látogatását fogadta. A király az eddig elmaradt lovagló-gyakorlatait csak márciusban kezdi meg ismét.

— A miniszterelnök Budapesten. *Tisza* István gróf miniszterelnök, a mint táviratban jelentik, tegnap éjjel tizenegy órakor Bécsből visszautazott Budapestre. A miniszterelnök a ma délelőttöt a miniszteriumokban, hivatalos ügyekkel elfoglalta töltötte el.

— A cár beteg. *Lemberg*ből — állítólag jól értesült forrás nyomán — jelenti egy távirat, hogy a cár megbetegedett. Állítólag a cár kijelentette, hogy *Japánnal* nincs szerencséje.

— Delegátusok a lövőtérén. *Bécsből* táviratozzák: A hadügyminiszter meghívására a delegátusok ma a steinfeldi lövőtérre mentek, ahol az új ágyuk lövőpróbát tartották meg. A lövőtérén a delegátusokat *Pitreich* hadügyminiszter vezette, míg a szakszerű fölvilágosításokat *Kropacsek* Alfréd tábornagy tűzérési felügyelő adta meg. A próba kitűnően sikerült, s utána a hadügyminiszter a delegátusok tiszteletére lakomát adott. Ezen *Szell* Kálmán *Kropacsek* tábornagyot éltette, azután *Gautsch* az osztrák delegáció elnöke emelt poharat. Végül *Pitreich* megköszönte a delegátusok megjelenését.

— A kultuszminiszter köszönete. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. minister gróf *Osáky* Odönnek, aki a nagyhalmági állami elemi isko-

la 21 növendékének mintegy 260 korona értékű ruházatot és iskolai felszerelést adományozott, őszinte elismerését és köszönetét nyilvánította.

— **Arad főirata.** Arad városa, amint ismeretes, elhatározta, hogy a házadó törvény módosítása érdekében feliratot intéz az országgyűléshez. Amint fővárosi tudósítónk írja, a város főirata, most érkezett meg Pozsony és Szabadka városok hasonló szellemű főiratával egyetemben a képviselőházhoz.

— **Egy volt aradi tiszt a háboruban.** Mint lapunk keddi számában már jelentettük, az orosz hadsereghez katonai attachénak bacsányi Csicseric Miksát vezérkari alezredest nevezték ki, aki a kilencvenes évek elején az aradi dandárparancsnoksághoz volt beosztva szolgálatra. Csicseric alezredest a vezérkar egyik legképzettebb törzstisztje és így a választás ennél a fontos katonai funkcionál a legméltóbb főtisztre esett. Az alezredest előkelő katonai családból származik és unokaöccsese Mollinár nyug. tábornagynak és több délmagyarországi előkelő családdal rokonságban van. Miután a bécsi helyi katonai akadémiát elvégezte, 1884-ben a 38. (Mollinár) ezredbe lépett be mint hadnagy és nemsokára a hadi iskolába került és főhadnagy lett. Ezt az iskolát kitűnő sikerrel végezte, 1889-ben az aradi gyalogdandárhoz vezérkari tisztnek osztották be. Két év múlva kirendelték Oroszország Kazán városába, hogy ott az orosz nyelvet elsajátítsa és az orosz hadsereget tanulmányozza. Így alaposan ismeri két évi tartózkodása alapján ezt a hadsereget. Ezen időben vezérkari századosként lépett elős az orosz császár pedig az Anna-rend lovagkeresztjével tüntette ki. Visszatérve, a 85. számú gyalogezredhez került csapatvezetőként. Majd egy hadtestparancsnoksághoz mint vezérkari tiszt került s őrnaggyá való kinevezése alkalmával a hadi iskolához a stragédia tanárának. Ezen időben előlépett alezredesté. 1902. novemberben pedig felmentve a tanárságtól, őfelsége ezen utóbbi kitűnő működésének elismerése fejében a katonai érdemkeresztel tüntette ki és egyúttal a szegedi 46. gyalogezredhez beosztotta zászlóaljparancsnoknak, ahol tisztjeinek őszinte becsülését és a legénység ragaszkodását kivívta; rokonszenves, előkelő modorával pedig a polgári társadalomnak is szívesen látott tagja volt. Az alezredest legközelebb Pétervárra utazik s onnan a háboru színterére, Kétet Ázsiába.

— **Nemess Zsiga beszámolója.** Facsetről írják: Nemess Zsiga szabadelvűpárti képviselő tegnap Facseten beszámolót tartott, mely alkalommal a majdnem teljes számmal egybegyűlt választók elítélték a mindenképpen károsító obstrukciót és a képviselőt változatlan bizalmukról biztosították. Lukács Gergely községi bíró vezetése mellett óriási nagyszámu közönség zenezóval fogadta a képviselőt, ki Schönerfeld László főszóló gábiróval és kíséretével megjelenve, a legmelegebb ovációk tárgya volt. Lukács bíró szép szavakban adott kifejezést azon örömeinek, melyet a képviselő megjelenése kerületszerte keltett, mire Nemess másfél órás beszédben ismertette választóival a lefolyt parlamenti év történetét. Majd hevesen kikelt azon lelkiismeretlen bufogatók ellen is, kik hamis jelszavakkal, az alacsonyabb műveltségi fokon álló nemzetiségű román parasztságot lázítják. A képviselő folytatja a kerületben körutját.

— **Ingyen kenyér.** Az *Ingyen kenyér* céljaira a mai postával *St. K.* (Szántó) jelzéssel egy koronát küldünk. Az adományt hozzácsatoljuk az eddigi gyűjtésekhez.

— **Egy bíró ünneplése.** Heller Mór dr. tiszteletére abból az alkalomból, hogy aradi törvényszéki bírónak neveztetett ki, ma este, a *Millenium* sörözőnek külön termében társas-

vacsora volt, a melyen ügyvédek, bírák és egyéb állásuak az ünnepeit tisztelői és barátai közül nagy számmal jelentek meg. A társasvacsora fölöttébb kedves, vidám hangulatban folyt le. A felköszöntők sorát dr. Kell Lipót nyitotta meg. Szép szavakban méltatva Heller dr. egyéni kvalitásait. Utána Pálmay Lajos dr. Mittler Izidor dr., Cédly Károly dr. beszéltek, majd humoros felköszöntőt mondott: Bácskay Béla dr., Rosenberg Miksa dr., Lilienberg Sándor, Leopold Zsigmond, Tolnai János dr. és Kovács Marcell dr. Az ünnepeit meghatóttan köszönte meg a meleg ovációkat.

— **Nagy fizetésképtelenség a tőzsdén.** Budapestről táviratozzák: Reich Jenő és társa tizenhárom év óta fennálló gabonabizományos cég, mely a magyar olajipar lésvénytársaságot alapította, ma fizetésképtelenséget jelentett a gabonátőzsdén. A gabonacégnél leginkább vidéki kiskereskedők játszottak. A cég fizetési kötelezettségei mintegy 250,000 koronára rugnak, melyből 150,000 koronával a tőzsde van érdekelve, 100,000 koronával pedig a budapesti bankok, a melyek azonban vidéki kereskedők jó váltóival teljesen fedezve vannak. A fizetésképtelenségi eset a tőzsdén nem okozott meglepetést, mert tudva volt, hogy a Reich cég az olajgyár részvénytársaság révén már régebben nagyobb veszteségeket szenvedett és azért a tőzsdékörök bizalma a cég iránt megcsappant. A déli tőzsdén híre járt, hogy a fizetési bajba jutott cég 20 százalékos egyezséget fog ajánlani.

— **Baksay Sándor püspök beiktatása.** A budapesti református hitközség inár megállapította Baksay Sándor püspöknek a jövő hóban lefolyó beiktatás ünnepségeit. A választást március 19-én, Darányi Ignác elnöklete alatt lefolyó közgyűlésen jelentik be. Az egyházi beiktatás március 20-án, vasárnap lesz a Kalvin-téri templomban, ahol Papp Károly mondja az ünnepi beszédet s Antal Gábor püspök installálja az új püspököt. Ezután Baksay Sándor leteszi az esküt, Koncz Imre, a legidősebb szénior ünnepi imája után Baksay Sándor mond prédikációt s az istentisztelet után az egyházi s világi hatóságok küldöttségeit fogadja. Az most már bizonyos, hogy Baksay nem megy a fővárosba, hanem püspöki székét továbbra is Kunszentmiklósbán tartja.

— **Eljegyzés.** Hecht Juliska kisasszonyt, Hecht Arnold dr. városi kerületi orvos szép és kedves nővérét ma este jegyezte el Aradon Berkovits Rezső hátszegi állatorvos.

— **Leu József görbedi tanító jegyet váltott** Aradon Niga Annuska kisasszonnyal, Niga György építész, bájos, szeretetre méltó leányával.

— **József főherceg és az öreg huszár.** Kaposvárról írják: Ezt itt a városban egy Tar Mihály nevű öreg, rokkant huszár, a ki valamikor az olasz hadjárat alatt József főherceg oldalán vitézül harcolt. Mikor Tar Mihály már nem bírta a szolgálatot, Kaposvárról huzódott meg, de a távolból is folyton érezte a nemes főherceg jószívének gondoskodását. Megszabott időközökben jött a pénzbeli segítség s mikor a főherceg tavaly Kaposvárról idözött, maga elé hívatta az öreg huszárt s miután kikérdezte sorsának folyásáról, egy százkoronás bankjeggyel bocsátotta el. Hasonlóképpen újévi üdvözlétre is szép levéllel és egy nagy bankjeggyel felelt. Tar Mihály most február 11-én meghalt. 12-én, miután József főherceget táviratban értesítették a haláláról, már Kaposvárról volt a távirat, az ottani honvéd állomás parancsnokságánál, Novotny Fülöp őrnagynál, melyben megbizta a főherceg a parancsnokot, hogy képviselőként menjen el Tar Mihály temetésére. De a temetés rendezéséről és költségeiről is a fenség gondoskodott, a temetés rendezésével Kovács István nyugalmazott volt kovászvai jegyzőt bízván meg, ki Tar szomszédságában lakott.

Tar Mihály temetése tehát nagy fényvel ment végbe szombaton, február 13-án. A honvéd helyőrség tisztikarával az élén nagyszámu közönség kísérte örökös állomásra a rokkant huszárt, kit ekként pártfogójának gondoskodása a sirig elkísért.

— **Gyilkosság egy mükedvelő előadásán.** Szathmárról táviratozzák: A szomszédos Pény községben tegnap mükedvelő előadást tartottak. Az előadás során Irsai István, az egyik szereplő, az instrukció szerint egy revolverből rálőtt a partnerére, Fischer földbirtokos Margit leányára. A revolverben azonban golyó volt, a mely a leányt azonnal megölte. Irsait a csendőrség letartóztatta. Vallomása szerint nem tudta, hogy a revolverben golyó volt.

— **Fizetésképtelen aradi cég.** A bécsi hitelezői édegylet a hó 15-étől a Vasóczy és Kruccsó aradi divatárucég fizetésképtelenségét jelenti.

— **Halálozás.** Tegnapelőtt délután hunyt el Aradon Schossberger Sándor aradi kereskedő, aki ezelőtt Békés-Csabán vezetőszerpet vitt az ottani kereskedővilágban. Halálát kiterjedt rokonság siratja. Temetése holnap, csütörtökön délelőtt 9 és fél órakor megy végbe a Chorin Aron utcai gyászházban.

— **Öngyilkos kereskedő.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: Háger József budapesti divatáru kereskedő a Diana fürdőben ma délelőtt agyonlőtte magát. Háger már rég óta anyagi zavarokkal küzdött, s valószínűleg ez okozta öngyilkosságát.

— **A rab-jegyző halála.** Egygyel ismét kevesebb azoknak az embereknek a száma, kik a bűn útjára térve, a börtön szomorú épületébe jutottak. Szegeden most egy 24 éves rabember halt meg, aki a legszebb reményekkel indult az életnek. Radu Péternek hívják a rabhalottat, aki még nem régen Ozora, torontálmegyei község jegyzője volt. Tenetséges ember volt, de neki is a pénz lett a veszte. Nem volt elég a keresete, nem tellett a gavalléroskodásra, tehát büntös uton tett rá szert. Közokiratot hamisított, majd meg zugirászattal foglalkozott. Végre rájöttek üzemleire s ekkor összbüntetésül 4 évi és 6 havi börtönre büntették.

— **A miniszterelnök utitársa.** A *K. U.* írja ezt az apróságot: Egy csabai üzletember, *W. M.* Bécsben idözött bevásárlások végett. Itt kapta a szomorú sürgönyt, hogy meghalt az édes anyja. Rögtön sietett a bécsi nyugati pályaudvarra, hol sürgősforgás volt egy vonat körül, melynek szalonkocsija előtt diszruhás kalauzok állottak. Megtudta hamarosan, hogy Tisza miniszterelnök utazik újra Gesztre. A szomorodott ember elgondolta, milyen jó volna, ha ennek a személyvonatnak összeköttetése volna a keleti pályaudvarról induló reggeli gyorsvonattal, akkor ő délután két óra helyett 11 órakor Csabán lehetne. Gondolatát közölte a kalauzzal, hogy nem lehetne-e a kegyelmes urat megkérni ebben az irányban. Így is történt. A kalauz bement az első osztályú váróteremben idözó Tisza István grófhöz és előadta *W. M.* kérelmét, hogy édesanyja ravatalához siet és kéri a kegyelmes ur kegyes közbenjárását — ha lehet — a vonatcsatlakozásra nézve. Tisza arcan a részvét kifejezése jelent meg s néhány perc múlva már a bécsi állomáson táviratozott Budapestre, hogy a gyorsvonat várja meg a személyvonatot. Ezt a miniszterelnök a kalauz által a halálkodó *W. M.* nek is tudomására juttatta.

Budapestről 35 perc késéssel indult el a gyorsvonat a miniszterelnökkel és *W. M.*-el. A kereskedő megérkezett Csabára 11 órakor, vele Tisza István is, akinek azonban — mivel gyorsvonaton utazott — két óráig kellett várnia a Szeged felől jövő nagyváradi vonatra. E három órát a csabai állomás éttermeiben töltötte el Tisza István.

— **Jézus bűnpöze.** Ezzel a címmel jelent meg most Romában egy könyv, a mely a maga nemében páratlanul mondható. A názáreti Jézus ellen folytatott eljárást tárgyalja, tisztán jogi szempontból. Szerzője Rosadi képviselő

és ügyvéd. A mit itt emend, az mind érdekes, mert az eddigi főtévéseket megcáfolja. Régnaplal együtt ugyanis az egész világ azt tartotta, hogy Jézust a jeruzsálemi színedrium ítélte el eretnkség és istenkáromlás miatt. Ezzel szemben Rosadi kétségbevonhatlanul kimutatja, hogy a színedriumnak erre joga nem lett volna. Tehát Jézus elfogatása a Gerharmann-kertben, mivel sem a római államügyész erre parancsot nem adott, sem a római legyveres erő annál közre nem működött: egyszerűen jogtalanul és törvénytelenül történt. A törvények értelmében csakis a római helytartónak volt joga Jézus ellen eljárni. Jézust arra meg nem hatalmazott emberek tartóztatták le és nem az illetékes hatóság ítélte el. Kivégztetése nem igaztalanság, hanem egyszerű gyilkosság volt.

— **Életunt utazó.** Fővárosi tudósítónk írja: A Várház-köruton levő Nádor szálloda lakóit ma korán reggel erős dörrenés riasztotta fel álmuktól. Egy elsőemeleti szobából hallatszott a lövés, mire a személyzet betörte a szoba ajtaját és megdöbbenve látta, hogy a vendégszobában egy fiatal ember fekszik verében, átítt halántékkal. Megállapították, hogy az öngyilkos Klein Ede kereskedelmi utazó, a ki tegnap érkezett Budapestre és a központi vásárcsarnokkal szemben levő Nádor szállodában vett lakást. Az értesített mentők kivonultak és ápolás alá vették Kleint, a ki még élt, mikor szörnyű fejszével beszálították a Rókusba. Az öngyilkosság oka ismeretlen. Klein életbenmaradásához kevés a remény. A rendőrség megindította a vizsgálatot az öngyilkosság okának kiderítése végett.

— **Nagy lopás a vasuton.** A zsolnai főszolgabíró tegnap éjjel táviratilag értesítette a budapesti rendőrfőkapitányságot, hogy a keleti pályaudvarról tegnap Zsolna felé induló 1403. számú gyorsvonat egy I-ső osztályu szakaszában nagy lopás történt. Ebből a szakaszból, a hol gróf Széchenyi Mihály utazott, ismeretlen tettes ellopta a gróf ékszerdobozát, amelyben 12,000 korona értékű ékszer volt. A tolvajok kinyomozása iránt a rendőrség megindította az eljárást.

— **Tolvaj joghallgató.** A budapesti rendőrség letartoztatta Goldmann Lajos miskolci születésű 29 éves volt joghallgatót, aki most munkátalanul kórol a fővárosban. Alnéven lakást bérelt és mindenütt meglopta a lakásdóit. Legutóbb a Csányi utca 4. sz. alatt lakott és ott egy lakótársa óráját, meg láncát lopta el. Azonban tetten érték és átadták a rendőrségnek.

— **Szociálisták zendülése.** Tudvalevő, hogy Tisza István gróf miniszterelnök néhány het előtt rendeletet adott ki a szociálistagyűlések megszorítása végett. A főszolgabírák, különösen Bácsme gyében, nagyon is gyakran igénybe vették ezt a jogot és nyakra-főre tiltották be a szociálisták körte gyűléseit. Ezek miatt nem egy apró kitérés is volt a falvakban, de mindig el tudták fojtani csendőrszuronynyal, mielőtt még komolyabb dolog fejlődött volna ki belőle. Néhány nap előtt Szonta községben, amely Gombos és Priglevica-Szentiván között fekszik, elhatározták a szociálisták, hogy gyűlést tartanak a piac téren. Bejelentették ezt a község háznál, ahonnan fölterjesztették a kérelmet a járási főszolgabírónak, aki azonban kerekén megtagadta a gyűlést. Ennek ellenére a szociálisták kedden délelőtt összesereglettek, de a községben levő néhány csendőrszerviz zavarta őket. Délután azonban újra összegyűltek, de most már több százra szaporodott a számuk és egy szempillantás alatt, mint a feldühödött farkasok rohantak a község házához.

— **Hoi a szolgabíró!** Adjátok ki, mert agyonütünk mindenkit!

A szociálisták ugyanis tudomással bírtak arról, hogy a főszolgabíró a községbe utazott, szemlélni a hatást, amelyet a gyűlés megtagadásával keltett. A megremült főszolgabíró idejekorán elmenekült, még mielőtt a népharag utólerne volna. A szociálisták ekkor nekiestek a község házához, bezúrták az ablakokat és követelték, hogy adják ki a jegyzőt. Mikor itt végeztek, ordítva vonultak végig a községen és minden olyan házat megtámadtak, amelyben jókábátos ember lakik. Az ablakokat sorra be-

zúrták és üldözöbe vettek minden urfőjtát. Közben arról értesültek, hogy Zomborba táviratot küldtek katonaságnak. Erre nekiestek a táviró-póznaknak és ki akarták dönteni. Amikor ez nem sikerült, létrákat hoztak, hogy elvágják a táviró-drotokat. A közelben levő csendőrök azonban megakadályozták ebbeli szándékukat. Este egy század 23. gyalogezredbeli baka vonult ki Szontára. A fölbujtókat letartóztatták.

— **Hoi élnek legtovább az emberek?** Stevens, angol egyetemi tanár statisztikai adatok felhasználásával kiszámította és babizonyította, hogy a mérsékelt éghajlat alatt levő országok lakói tovább élnek, mint azok, akik a tropikus vagy sarki éghajlat alatt élnek. Németországban, Angliában és Németalföldön átlag ezer ember közül hetvenhét éri meg a hetvenéves kort, Dániában nyolcvannégy, Svédországban nyolcvannyolc, Norvégiában pedig kilencven, Oroszországban az északi tartományok lakói rendszeresen tovább élnek, mint a délen lakók. Magyarországon, Ausztriában és Portugáliában már csak hetvenegy ember éri meg az agykort ezer közül. Spanyolországban csak ötvennyolc, Görögországban ötvennégy, Kelet Ázsiában pedig negyven. — Legtöbb a hetvenesztendős ember Franciaországban, ahol ezer közül százhuszonhét ember oly szerencsés, hogy életének a hetvenedik évét megéri.

— **„Mucsa! intelligencia.”** Az *Ugyvédek Lapja* írja: A tamási kir. járásbíróság becsületsértés miatt 60 korona pénzbüntetésre ítélte egy ügyvédet, aki a járásbíróság előtt büntető ügyben megtartott tárgyalás alkalmával védbeszéd közben a perhez csatolt bizonyítványra vonatkozólag azt a kijelentést tette, hogy azt „a magát hivatalosan mindenbe beleártó mucsa! intelligencia állította ki.” Az ügyvédnek eme kijelentése — így szól az indoklás — minthogy a mucsa! intelligencia a „Borsszem Jankó” élelapp egyik gunyos alakja, kétségtelen, hogy meggyalázó mindazokra, kik azt aláírták, panaszosra . . . nézve is tehát, ki az aláírók között szerepel s így a btkv. 261. §-ában meghatározott becsületsértés vétségének tényálladékát megállapítja. A szegárdi kir. örvényszék mint felebbviteli büntetőbíróság felmentő ítéletet hozott, mert vádlott a terhére rótt cselekményt a tamási kir. járásbíróság előtt 1902. évi május hó 20-án megtartott tárgyalás alkalmával tett nyilatkozattal követte el s minthogy büntetőtörvényv. 206. §-a szerint rágalmazás vagy becsületsértés miatt büntető eljárásnak nincs helye, ha a tény vagy gyalázó kifejezés a hatóság előtt folyamatba tett ügyben a tárgyalás alkalmával felmutatott okiratok értéke tekintetében kifogásként használtatik, azért vádlott annál is inkább felmentendő volt, mivel a részéről használt azon kifejezés, hogy a kérdéses bizonyítványt „a magát hivatalosan mindenbe beleártó mucsa! intelligencia állította ki”, a bizonyítván kiállítóira nézve meggyalázást magában nem is foglal.

— **Szójelmarcangolt csecsemő** Budapestről írják: Tegnap reggel, Rákospalotán, a Zrínyi utca 6. számú ház mögött egy meztelen fiú csecsemő holttestét találták. A szerencsétlen apróságot a kóbor kutyák már valóságosai szójel marcangolták. A fűvön vérvonok látszanak, amelyekből azt következtetik, hogy a gyermek ott a ház mögötti mezőn született meg. Hogy élve, vagy halva született, azt a vizsgálat fogja megállapítani. A rendőrség nyomozza a lelketlen anyát.

— **Uj hidóriás.** New-York és Brooklyn Wilhamsburg nevű városrésze közt a napokban avattak fel egy óriási hidat, amely hat évi munka után készült el. Az East River tengerszoroson vonul át ez az új függőhid, amelynek teljes hosszúsága 2736 méter, a középső hidnyílásé pedig 544 méter, tehát jóval több, mint az esküéri hid egészben. A hid test szélessége 86 méter. Dagály idején 41 méternyire emelkedik ki a tenger színe fölé ez a hid. A tornyok, amelyek a kábelet tartják, száz-tíz méter magasak. A hid építéséhez összesen

negyvenezer tonna acél használtak fel, amelyből a tornyokra hétezer tonna jutott. Két kocsi van a hidon és négy siopár a villamos vasutak számára, kettő a viaduktvasutnak s egy igen széles sétaut a gyalogjárók részére. A hidat hozzávetőleges számítás szerint, mihielyt a közúti vasúti közlekedés is megnyitja rajta, naponta félmillió ember fogja használni.

— **Porter cipőkészlete** Valóban bámulatos módon tárja eléünk a mai divat követelményeit. Hölgyek és urak, akik a legújabb beszerzésénél nemcsak a praktikus elvet követik, hanem a legújabb divat szempontjának is hódolnak, azok Porter Vilmos Nagy Áruházánál megbízhatóbb és kitünőbb forrást nem ismernek a Porter cipők egyébként könnyűek, tartósak, a lábat nem nyomják, nem kirozzák és szabásuk a legjobb. Azonfelül híresek mesés olcsóságukról is. A tavaszra gyönyörű újdonságok érkeztek. Postán naponta nagy mennyiségű külföldi vidékre, a városi és megyei telefon száma 324.

— **Dijmentes fürdő prospectusok** kaphatók Péstván fürdőről (téli és nyári kura) Aradon: G. Földes Kelemen gyogytárban, Deák Ferenc utca 11-12 sz.

— **Pályázatok, betöltendő állások.** Hőzagypó, áldásos célú vállalat az „Országos Általános Pályázati Hírlap”. Cseledeknek, munkásoknak van Magyarországon közvetítőjük, csak az értelmiségi állás-keresőknek nincsen. Ezen hiányt célszerűen, olcsón hozzáférhetően pótolja nevezett lap, mely azonnal hirt ad az országban megüresedett összes állásokról, ez által minden állás-kereső egy helyen központosítva, könnyen áttekinthetően megtalálja megüresedett állásokat, melyekre gyorsan pályázhat, mi által már igen sokan jutottak jó álláshoz. *Szolgálatot tesz az alkalmazást adóknak is, mert minden megüresedett állást ingyen közzé tesz.* Közzétesznek a hivatalos pályázatok, arlejtések, szállítások is. Hetenkint megjelenve, minden számban számos állami, közigazgatási, magántisztviselő, gazdasági, hivatali, pénzügyi, kereskedősegédi, könyvelői, üzletvezetői, orvosi stb. állás van. Ingyen melléklete: „Házassulandók Lapja”, melynek segítségével házassági célból könnyen, gyorsan ismerkedni lehet. Szama 40 fillér, mely levélbélyegben küldhető. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet-körút 18. Képviselek *fiókiadóhivatalok* vezetésére, minden nagyobb vidéki városban kerestetnek. 321

— **Aki kertjét szereti,** szép virágokat és kitünő konyhakerti terményeket akar, az fedezze meg szükségletét Mauhner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedésében Budapesten, Rottenbiller-utca 33. A cég idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, kívánatra mindenkinek ingyen küldi. Ezen árjegyzék az általánosán ismert világhírű, kitünő magvakon kívül, még a különösen érdekes és meglepő konyhakerti- és virágújdonságoknak egész sorozatát is tartalmazza. 3439

— **Házassági célból ismerkedni** legbiztosabban lehet „Házassulandók Lapja” útján: ma, mikor a társas érintkezés, ismerkedés annyira meg van nehezítve, legcélszerűbb egy ilyen lap útján ismeretséget szerezni, mely házassulandók között az egész országban és külföldön is elterjedt. Számos házassági ajánlatot ferfiaktól, különböző hozományú nőktől tartalmaz. Szama 40 fillérért küldetik az „Országos Általános Pályázati Hírlap”-pal együtt, mely utóbbi tartalmazza az országban megüresedett összes állásokat, pályázatokat. Kiadóhivatal: Budapest Erzsébet-körút 18. 326

— **Szoba ilatok a legfinomabb minőségekben.** 1 üveg 70 fillér Vojtek és Weisznál Aradon. 44

— **Az aradi közúti vaspálya és téglagyár részvénytársaság** forgalmi kimutatása 1904. február 1-től 15-ig. Személyszállítás 1904. február 1-től 15-ig 17011 személy, bevétel 3152 korona 40 fillér, 1903. február 1-től 15-ig 15720 személy, bevétel 2942 korona 90 fillér, 1904. január 1-től február 15-ig 49398 személy, bevétel 10412 korona, 1903. január 1-től január 15-ig 43172 személy, bevétel 9378 korona 90 fillér. Teher szállítás 1904. február 1-től 15-ig 2379560 klg., bevétel 2839 korona 78 fillér, 1903. február 1-től 15-ig 1997620 klg., bevétel 2256 korona 19 fillér, 1904. január 1-től február 15-ig 5594630 klg., bevétel 6246 korona 97 fillér, 1903. január 1-től február 15-ig 5849210 klg., bevétel 6543 korona 16 fillér.

—x— Az aradi takaré- és segély-egylet mint szövetséget Petőfi utca 1. sz. az 1904 ik évben a 28 ik évtársulatot nyitotta meg. Ki egy törzsbetétre hetenkint 50 fillért fizet. 6 év után 156 koronát takarít meg magának és az üzlet eredményéből is megfelelő haszonban részesül. Az egylet tagjainak olcsón hitelt nyújt. Beiratkozni lehet naponta: d. e. 9—12 ig, d. u. 3—5 ig. Az aradi takaré- és segély-egylet, mint szövetséget (Petőfi u. 1)

Jogerős halálos ítélet.

(A Kuria Ítélete.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 17.

A kuria a hóhér kötelelet akasztotta egy mai ítéletével valakinek a nyaka elé. Megerősített egy halálos ítéletet, s ha a király kegyelme nem éri az illetőt, hát ki is végezik.

Dán Filemon ponori torda-aranyos-megyei napszámos, tavaly február 16 án a nagyenyedi vásáron megismerkedett Motyok Simeon kisbányai földmivessel, aki bivalyt akart vásárolni. Dán rábeszélte, hogy aznap ne vegyen marhát, hanem harmadnap s inkább menjenek ma haza. Motyok tényleg hazifelé igyekezett Dánzal, aki Borrév és Szurnok községek között az országúton egyszerre kirántotta revolverét és hátulról nyakszirtten lökte Motyokot, úgy hogy az nyomban meghalt. Majd fölfejtette u. asát, kirabolta a benne levő 208 koronát.

A tordai törvényszék esküdthírsége tavaly október 15. é 16-án tárgyalta az ügyet. Az orvosszakértők a vádlott elméleti állapotát teljesen kifogástalannak találták, mire az esküdtek a hozzájuk intézett kérdésre kimondták, hogy Dán az előre megfontolt gyilkosságban és rablásban bűnös.

Ítélethozatal előtt a törvényszék elnöke kérdezte a vádlottat, van-e valami mondanója?

— Csak annyi, hogy inkább a halált kérem, mint az örökös börtönt — mondta nyugodtan a vádlott.

A bíróság ezután meghozta ítéletét, Dán Filemon közteli általi halálra ítéltetik.

— Van-e valami mondanivalója Dán, kérde az elnök.

— Kegyelemért folyamodom, mondta most már megtörve a vádlott.

Ma tárgyalta a kir. kuria Sebestyén Mihály elnöklété alatt a vádlott és védője által bejelentett semmisségi panaszokat.

Nagy Emil dr. kirendelt védő, mivelhogy a tárgyaláskor nem jelentették be helyesen a semmisségi panaszokat, kérte a kir. kuriát, hogy hivatalból alkalmazják az enyhítő szakaszt. Tassy Pál koronabíró helyettes az összes semmisségi panaszok visszautasítását kérte.

A kuria rövid tanácskozás után az összes semmisségi panaszokat visszautasította, hivatalból pedig nem talált semmisségi okot. Ennek fogva a törvényszék halálos ítélete érvényben maradt.

Nyomban ezután a tanács tárgyalta a kegyelmi kérvényt. Ennek eredménye azonban titok.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Ügyvédek pöre.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, február 17.

Körülbelül három hónappal ezelőtt a budapesti büntetőtörvényszék mint sajtóbíró előtt Lakatos Ilona rágalmozással vádolta meg Onody Gézát. Mielőtt a tárgyalást megkezdték volna Onody védője, dr. Schaffer Sándor indítványt terjesztett elő, hogy a bíróság szüntesse meg

az eljárást, mert a panaszos Lakatos Ilona nem jelent meg, már pedig a törvény értelmében, ha a panaszos nem jön el a tárgyalásra, ezt úgy tekintik, mintha panaszát visszavonta volna és a bíróság ilyen esetben hivatalból megszünteti az eljárást. A védő előre jeszítésére dr. Agoraszta Péter elnök azzal felelt, hogy a panaszosnak jogában áll magát ügyvéd által képviseltetni, minthogy pedig Lakatos Ilona helyett tényleg megjelent Beke István ügyvéd, így hát az indítvány tárgytalan. Dr. Schaffer Sándor erre így felelt:

Tekintetes törvényszék! Igaz, hogy Lakatos Ilona képviselőtében megjelent itt egy Beke István nevezű egyén, tekintettel azonban arra, hogy ez a Beke csak volt ügyvéd, védelem információja szerint azonban az ügyvédség gyakorlatától elmozdították, sőt Beke már fegyházviselt ember, s a vád képviselőtérre jogosulatlan és így indítványomat fentartom.

Az elnök erre megkérdezte Bekét, hogy mi igaz ebből az információból. Beke erre maga is beismerte, hogy nincs bejegyezve egyik ügyvédi kamrában sem, s ez idő szerint jószágigazgató, azonban büntetve nem volt s e nyilatkozat miatt annak idején illetékes helyen elégtételt szerez magának, különben s a védő képviselőtérre jogosult. A törvényszék rövid tanácskozás után a védelem álláspontját a magáévé tette és az eljárást megszüntette Onody Géza ellen azzal az indokolással, hogy a panaszos Lakatos Ilona sem meg nem jelent, sem pedig nem képviseltette magát, mert Beke, a ki maga is beismeri, hogy nem gyakorló ügyvéd, a képviselőtérre csakugyan jogosulatlan.

Beke ezután tényleg megtette a bűnvádi feljelentést dr. Schaffer Sándor ügyvéd ellen becsületsértés és rágalmozás címén, mert akkor, a mikor a védői székben azt állította róla, hogy s fegyházviselt ember, őt megrágalmazta.

Ma tárgyalta az ügyet Baumann Mór budapesti büntetőjárásbíró. Dr. Schaffer kijelentette, hogy mindsz, amit Beke István a feljelentésben elmond, megfelel az igazságnak. Megtette az inkriminált nyilatkozatot és a törvényszék ennek alapján meg is szüntette az eljárást a törvénytelen képviselőtér miatt. Azt is mondta, hogy védelem információja szerint Bekét felfüggesztették az ügyvédség gyakorlatától és fegyházviselt ember, azonban mikor ezt tette, csakis védői tisztet teljesített és ennek a tisztnek betöltésénél a vádlott részéről adott információ valódiságáért nem felelős.

A bíróság magáévé tette ezt az álláspontot, nem ment bele a valódiság bizonyításába, hanem a védő jogára való tekintettel Schaffer doktort a vád alól fölmentette. Beke az ítélet ellen semmisségi panaszt jelentett be.

§ Aradi ügyek a nagyváradi táblán. A nagyváradi kir. ítélőtábla polgári tanácsa a következő aradi ügyeket tüzte ki tárgyalás alá:

Kokas József — Atzél Péter örökösai ellen. József nádor malomcsatorna — Atzél Péter örökösai ellen. Aradi polgári takarékpénztár — Dupka Péter és társa ellen. Hámosi László dr. — K. Hirschmann Regina ellen.

§ A Horga család az esküdtek előtt. Az aradi esküdthírség előtt ma öt szállóscsigeréll lakos állott vádlottként, kik valamennyien a Horga nevet vi elik. Horga Alexa, Nikolae, Nika, Gyorgye és Vaszilie a vádlottak, akik 1902. év májusában a szállóscsigeréll kocsmában Moczokán Tódort és Alexát súlyosan bántalmazták, s Horga Alexa és Nika az ültegeken felül még avval is tetézték a nem éppen szelíd kihágást, hogy revolvereikkel rálöttek a két Moczokánra. Mind az öt Horga szándékos emberölés kísérlete miatt került a vádlottak padjára. A kocsmái verekedés, mint az ilyenkor szokás,

egy falubeli szépség miatt történt, akinek a Horgák és a Moczokánok is udvaroltak. A bíróság ma még nem hozott ítéletet. A bíróság elnöke Köller János, tagjai Földes János és Heller Mór, jegyző Rott Sándor, ügyész Szokolczay Lajos. Az esküdtszék következőképpen alakult meg: Kádár Kovács Ernő, Grimm A. József, Sármezey Ákos, Edvi-Ilés László, Blaskovits Antal, Lengyel Tivadar, Mittner József, Lukácsy Lajos, Schütz Viktor, Bódi Bódog, Wadovszky Gusztáv, Braun Gusztáv; pótesküdtök: Ascher Ferenc és Heitz Nándor dr.

§ Kádár Kálmán a bíróság előtt. Fővárosi tudósítónk írja: Kádár Kálmánnak, a beügyminiszterium volt segédhivatali igazgatójának, a ki tudvalevőleg, több mint 100 000 koronát sikkasztott az állam pénzéből, bűnyűgyében Sárkány vizsgálóbíró befejezte a vizsgálatot, amely annál könnyebben ment, mert a vádlott teljes beismerésben volt. A törvényszék március hó 9-ikére tüzte ki az ügyben a főtárgyalást.

NAPIREND.

Február 18. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Simeon vértanú. — Protestáns naptár: Simeon vértanú. — Görög-keleti naptár (február 5.): Agota szűz. — A nap két óra 48 perccor, nyugszik 5 óra 8 perccor.

Kölessy-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Breklyemúzeum helyisége mellett ülésterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Változékony, enyhe, szeles, sok helyütt esapadék.

Február 18. Az aradi kerékpárklub választmányi ülése (Pözl-kávéház.)

Február 20. A Meteor aradi kerékpárklub hangversenyyel egybekötött táncmulatsága (Vass-szálló.)

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1904. évi január hó 1-től. —

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Gyorsvonat délután	4.21	Személyvonat d. u.	3.32
Személysz. tv. d. u.	4.45	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szv. Szolnokról este	9.—
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Gyorsvonat reggel	8.08
Soborsin délután	2.04	Személyvonat d. e.	10.50
Személyvonat d. u.	4.07	Radnáról délután	2.36
Radnára délután	6.35	Gyorsvonat délután	4.06
Gyorsvonat este	7.18	Radnáról vas. és ün. e.	8.13
		Személyvonat este	9.05
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.15	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.59
Szeged felé:		Szeged felől:	
Személyvonat reggel	5.—	Személyvonat reggel	8.35
Vegyesvonat reggel	7.10	Vegyesvonat este	7.06
Személyvonat d. u.	4.11	Személyvonat éjjel	10.33
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Gurahoncrólsv. reg.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat délelőtt	11.—
Gurahonc g. sv. d. u.	4.30	Személyvonat este	6.56
		Pankotáról sv. este	9.20

Motormenetek

Arad—Városháztér és Mezőhegyes között.

Battonya felé reggel 8.04 | Mezőhegyes felől reg. 6.48
Battonya felé d. u. 12.01 | Battonya felől d. e. 11.30
Mezőhegyes felé este 5.29 | Battonya felől d. u. 4.01

Arad—Új-Szt.-Anna—Kétegyháza között.

Kétegyháza felé reg. 6.10 | Kétegyháza felől d. e. 12.—
Kétegyháza felé d. u. 12.35 | Kétegyháza felől este 6.06

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, február 17.

Deklázás. Buzakinát mérsékelt, vételkedv gyöngé. Kedvtelen Irányzat mellett 11,000 métermázsza került forgalomba, 15—20 fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonának közül rozs 10, tengeri 5 fillérrel olcsóbb. Időjárás hűvös, esős.

Esti tőzsde. Berlin 1 $\frac{1}{2}$ olcsóbb, Páris 30 magasabb.

Zárulat 12 órákor:

Buza áprilisra	8.76—8.77
Buza októberre	8.45—8.46
Rozs áprilisra	7.04—7.05
Rozs októberre	6.96—6.98
Zab áprilisra	5.83—5.84
Zab októberre	5.48—5.49
Tengeri májusra	5.59—5.60
Tengeri júliusra	11.50—11.60
Repce augusztusra	11.50—11.60

Zárulat 5 órákor:

Buza áprilisra	8.82—8.83
Buza októberre	8.52—8.53
Rozs áprilisra	7.06—7.07
Rozs októberre	5.87—5.88
Zab áprilisra	5.49—5.50
Zab októberre	5.49—5.50
Tengeri májusra	5.49—5.50
Tengeri júliusra	11.50—11.60
Repce augusztusra	11.50—11.60

Zárulat 5 órákor:

Oszták hitelrészvény	630.50
Magyar hitelrészvény	740.—
Leszámitolóbank részvény	450.—
Rima-Murányi vasmű részvény	452.—
Oszták-magyar államvasuti részvény	628.50
Közuti vasút	552.—
Városi villamos vasút részvény	311.50

REGÉNY-CSARNOK.

Az Antikrisztus csodái.

— Regény. —

Írta: Lagerlöf Zelma.

Az Aradi Közlöny-nek fordította:

Chelnoky Viktor.

[71]

(Folytatás.)

Donna Eliza nagyon megindult. Ah, hány-szor nem látta ezeket az embereket a kolostor udvarán vidáman, s most ilyen nyomoruság tanujának kell lennie. Könyezésig megindították őt ezek a vakok, elénekelték gyászdalukat donna Eliza férjének, signor Antone linek a temetésén, meg mikor don Ferrante koporsójánál énekelték. Valóban, donna Eliza nem kívánta volna soha ilyen nyomorban látni őket.

Az öreg Saraedda anyó szóba állt donna Elizával.

— Nem is tudtam semmit, donna Eliza, mikor ide jöttem, — mondta az öreg.

— Ott hagytam a kutyámat kinn a lépcsőn s be akartam menni a templomba. Kinyújtottam a kezemet, hogy fölemeljem az ajtófüggőnyt: a függöny már nem volt a helyén. Föl akartam tenni lábamat a küszöbre: nincs küszöb. Kinyújtom a kezemet, hogy meghintsem magamat szentelt vízzel, meghajtottam a térdemet, mikor elmentem a főoltár előtt s vártam a kis harang hangját, mely akkor szokott megcsendülni, mikor Rossi páter jön misézni. Donna Eliza! Sem szentelt víz, sem oltár, sem harangszó nem volt!

— Szegény, szegény! — szólt donna Eliza.

— Aztán hallottam, hogy fent valamelyik ablakban zörögnek, kalapálnak. Mítt csináltak ott Sor Arigóval kiáltottam, mert azonnal hallottam, hogy Sor Arrigo ablakában neszezték. Elvisszük innen! — feleltek. De abban a pillanatban jött a plébános ur, Don Matteo s elmondott nekem mindent. S én csaknem megharagudtam a plébános urra, mikor mondta, hogy színházat akarnak csinálni a templomunkból.

— Színháznak kell nekik a mi templomunk! Hol van Lucci? kérdeztem? Itt van még páter Lucci? S a plébános ur felvezetett páter Luccihoz. Ugy kell vezetnie, mert magam nem találok fel. Hogy a kórusról elhordták a székeket, az imádkozó zsámolyokat, a függőnyöket s a pokrócokat, nem tudok többé megtalálni semmit. Azelőtt olyan jól utba tudtam igazodni itt, akár én.

— A plébános ur majd szerez önöknek másik templomot, — szólt donna Eliza.

— Donna Eliza, — felelt az öreg, — mit nem mond ön? Mondja akkor inkább mindjárt, hogy a plébános ur vissza tudja adni a szemünk világo ságát! Don Matteo! Nekünk! Templomot! Amelyben úgy látnak, mint ebben látnak? Itt benn egyikünknek sem volt szüksége vezetőre. Ott, donna Eliza oltár állt s a virágok rajta olyan vörösek voltak, mint az Etna napnyugtakor s ezt mi látnak. Megolvastuk, hogy vasárnap tizenhat gyertya van a

főoltáron ünnepnap pedig harminc. Látnak, mikor páter Rossi itt benn a misét mondta. Mit csinálunk más templomban, donna Eliza? Ott nem látunk semmit! Elrabolták a szemünk fényét.

Donna Eliza szívét olyan melegség járta át, mintha olvadt láva ömlött volna rá. Bizony, nagy igazságtalanságot követtek el ezekkel a vakokkal.

Donna Eliza azután odament don Matteohoz. — Főtisztelendő ur — szólt — beszélt ön a szindákóval?

— Ah, ah, donna Eliza — szólt don Matteo, — jobb ha ön próbál meg vele beszélni, mint hogy én tegyem.

— Főtisztelendő ur! A szindákó nem idevaló ember. Talán nem is tud semmit a mi vak koldusainkról.

— Signor Voltaro ott volt nála, páter Rossi is ott volt nála és én is, ott voltam. Nem felelt egyebet, csak azt, hogy a tanács határozatát nem változtathatja meg. Azt ön is jól tudja, donna Eliza, hogy a városi tanács semmit vissza nem vonhat. Ha azt határozza, hogy az ön macskája fogja a székesegyházban a misét mondani, azon sem lehet segíteni.

Hirtelen mozgás támadt a templomban. Egy hosszú, nagy, világtalan ember lépett be.

— Elia apó, — susogták. — Elia apó!

Elia apó a vak énekesek céhének, mely itt szokott összegyülekezni, a nagymestere volt. Hosszu, ősz haja volt, éppen olyan szakálla, az arca pedig szép volt, mint valami szent patriarkáé.

U is, mint a többiek, felment páter Luccihoz. Leült melléje s homlokát rátámasztotta a koporsóra.

Donna Eliza odament Elia apóhoz s így szólt neki:

— Elia apó, menjen ön a szindákóhoz!

Az aggastyán megismerte donna Eliza hangját s vénségtől érdes hangján így felelt neki:

— Azt hiszi, hogy vártam, míg ön fogja ezt mondani? Azt hiszi, hogy nem a legelső gondolatom volt, hogy a szindákóhoz menjek?

Kemény hangon, messze hallhatóan beszélt, úgy hogy a munkások felhagytak a kalapálás-sal és hallgatóztak, mert azt hitték, hogy valaki prédikálni kezd.

— Elmondtam neki, hogy nekünk, vak énekeseknek céhünk van, hogy a jezsuiták már háromszáz esziendővel ezelőtt meggyitották nekünk templomukat s jogot adtak, hogy itt gyülekezzünk, itt válaszszuk meg az új tagokat, itt tanulják be az új énekeket.

S elmondtam neki, hogy a céhünknek harminc tagja van, hogy Sante Lucia a pátrónánk s hogy mi sohasem éneklünk az utcán, hanem csak az udvarokban és zárt helyiségekben s hogy szent legendákat és gyászdalokat éneklünk, de soha könnyelmű dalt; s hogy páter Lucci, a jezsuita csak azért nyitotta meg előttünk a templom ajtaját, mert mi, vakok az Ur énekesei vagyunk.

Megmondtam neki, hogy vannak köztünk recitátorok, akik régi dalokat tudnak elmondani és vannak trovaterok, akik új dalokat találnak ki. Elmondtam neki, hogy a szigeten sok embernek szerzőn: gyönyörűséget. Megkérdeztem tőle, miért nem akarja megghagyni az életünket. Mert hazátlan ember nem elhet.

Elmondtam neki, hogy városról városra járunk az Etna egész vidékén, de hogy azért a diamantei Lucia-templom az otthonunk s hogy itt minden reggel misét mondanak nekünk. S ezért az Isten ígéjének vigasza az, amint el akar venni tőlünk.

(Folytatása következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Február 16. —

Fehér Kereszt szálloda. Kornheimer Zeig mond utazó Furth — Wiedmann Vince utazó Déva. — Prager Samu utazó Budapest. — Habina János tanár Budapest. — Szeberényi Vilmos utazó Bécs. — Ozv. Müller István magánzó neje Nagykinda. — Hoffmann István igazgató Lunka. — Serák Sándor tisztviselő T-Szt. Miklós. — Rajla Péter gazdasági Kassa. — Márkus Samu utazó Budapest. — Schön Gyula utazó Budapest. — Miskolczy Manó kereskedő Szeged. — Tóth Sándor magánzó neje Szeged. — Spielman S. L. utazó Bécs. — Kovács Jakab utazó Bécs. — Grünhut Károly utazó Bécs.

— Salamon Adolf utazó Budapest. — Zeitler Ferenc Zeitz. — Böhm Hugó utazó Budapest. — Harimüller I. utazó Bécs.

Központi szálloda. Farkas Lajos utazó Budapest. — Rex József utazó Budapest. — Csurgay Soma dr. ügyvéd Temesvár. — Pataki Bertalan mérnök Budapest. — Rónai Alfréd utazó Bécs. — Alföldi Sándor utazó Budapest. — Braun Gábor utazó Bécs.

Nemzeti színház.

Bérlet 133. sz.

Páratlan.

Csütörtökön, 1904. évi február hó 18 án:

A drótostót.

Nagy operette előjátékkal, 2 felvonásban. Írta: Leon Viktor. Fordította: Ruttkai György és Mérei Adolf. Zenéjét szerette: Lehár Ferenc.

Az előjáték személyei:

Blácsek Milos	Juhász S.	Zsuzska	Kley Marika.
Milos, fia	Kley Margit.	Jankó	Miklósi Ilona.
Vojtek, drótos	Győre Alajos.	Pfefferkorn	Polgár S.
Babuska, neje	Pajor Agnes.	Kropacsek	Juhai József.

A darab személyei:

Günther	Liget V.	Giza, énekesnő	Szilassy J.
Mici, leánya	Rózsa Lili.	Lóri, énekesnő	Csepreghi I.
Jankó	Bónis Lajos.	Órmeester	Győre Alajos.
Pfefferkorn	Polgár S.	Giralt báró	Simon Jenő.
Zsuzska	Singhoff V.	Kohary	Abai Gyula.
Milos, káplár	Bejczai Gy.	Egy ur	Juhai József.

Kezdete este 7 és fél órákor.

NYILTTÉR.*

Mechanikus kötődék

vegyék a legjobb

486

gyapot és gyapjú pamutokat, egyedül az első pamutgyárnál:

BROSCHÉ & RICHTER Reichenberg i. B.

Mintalapok készséggel ingyen küldetnek.

A fűtési idény beálltával ajánlunk

elsőrendű darabos, magas hőfoku, salon

fűtő kőszent,

100 kiló 3 korona 40 fillér;

elsőrendű darabos

204

légszesz pirszenet (coks,)

100 kiló 4 korona — fillér.

Bérmentve házhoz szállítva.

Megrendelések pontos eszközlése és hazaszállítása végett

félnapi időt kérünk.

Ugy fűtőkőszennél, mint pirszenénél

500 kgr. vételnél 25 fillér engedményt nyújtunk.

Vasaláshoz

ajánlunk, száraz bükkfából égetett

faszent,

100 kiló 4 korona 40 fillér;

Csomagolás fűtőszén 50 kgrmos zsákokban.
Csomagolás Coaks 40 kgrmos zsákokban.
Csomagolás faszén 25 kgrmos zsákokban.

KNEFFEL KÁROLY és FIA

vaskereskedése Aradon.

Telefon szám 139.

ALAPÍTOTT 1890.

Augenstein K. Alajos

házasságközvetítő intézet

Budapest. VII., Wesselényi-utca 54. szám.

Közvetít házasságokat biztos sikerrel 6 hét alatt.
Eddig több ezer házasság sikerült. — Válaszbélyeg.

ALAPÍTOTT 1890.

Van szerencsém a n. érdemű közönséget arról értesíteni, hogy eredeti csomagolásban oly

Csukamájolajat

hozok forgalomba, mely egy új eljárás szerint légritkított térben lesz a frissen fogott csukák májából, az erre a célra berendezett hajókban előállítva. E

csukamájolaj

nagyban különbözik az árubelítől, világos-sárga és a lehetőségig szagtalan.

JAVALVA: Tüdő, mell és gégebetegségek, bőrbetegségek, görvélkór (scrophula) ellen, valamint gyenge egyének, különösen gyermekeknek, mint vértisztító és javító.

Es a csukamájolaj könnyen reszorbeálható, ezért gyermekek és gyenge egyének igen jól tűrik, miért is orvosi autoritások mint a test súlyát gyarapítót és vértisztítót legjobban ajánlják.

Egy üveg ára 2 korona.

Lakások, beteg- valamint gyermekszobák levegőjének tisztítására ajánlok

ozón fenyő illatot.

E fenyő illatból pár cseppet forró vízzel telt edénybe öntünk, mi által a levegő üde fűszé lesz, akár csak a fenyves erdőké.

Egy adag 1 korona.

Szoba illatok: Rózsa, Rezeda, Orgona, Heliotrop, Viola, Gyöngyvirág.

Papier de Armenie

pompás és csodás illatu füstölő papir egy adag 40 fillér. — Illatszerek nagy választékban.

Gutori Földes Kelemen

gyógyszerész és vegyészeti laboratoriuma Aradon.

Telefon 111. szám.

121

Arad szab. kir. város-polgármesterétől.

747/1904. pm.

Pályázati hirdetmény.

Arad szab. kir. város törvényhatóságánál üresedésbe jött és 960 korona évi fizetéssel és 400 korona ló tartásállánnyal javadalmozott mezei rendőr-mesteri állásra pályázatot hirdetek. Pályázhat minden 40 éven alóli magyar állampolgár, ki magyarul írni, olvasni, számolni tud, ki a rendészeti dolgokban jártassággal bír, amit igazolni köteles, lovagolni tud és olyan anyagi helyzetben van, hogy lovat saját költségén beszerezhet, és köteles Gáj külvárosban a gájkülvárosi alkapitányi hivatal közelében lakni.

A pályázati kérvények folyó évi február hó 26-áig hozzám nyújthatók be.

Arad, 1904. évi február hó 13.

Institóris Kálmán s. k.
polgármester.

5066—1903. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A világosi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Victoria takarékos és hitelintézet részvénytársaság aradi cég, továbbá Lukács Géza aradi lakos, és végül Antonescu Borbála mint Aradmegyei takarékpénztár részvénytársaság engedményese szintén aradi lakosnak, Venter Gerő jelenleg világosi és Venter Gerőné szül. Lukács Terézia aradi lakosok végrehajtást szenvedők elleni 4400 korona, továbbá 4310 korona és végül 9000 korona tőkekövetelések és járulékal iránti végrehajtási ügyében a világosi kir. járásbíró területén lévő, Aradmegyében fekvő, a magyarát 644 számú telekrajonnyban A. + 2. sor (1781—1782) brszám alatt felvett ház és szőlőre mint ingatlanságra az árverést 2566 koronában ezenel megálapított kikiáltási áron Venter Gusztáv késedelmesevő veszélyére bánatpénzének elvesztése mellett elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1904. évi márczius hó 8-ik napján délelőtti 10 órakor Magyarát község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékoznak tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 256 korona 60 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 428. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1 én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Világos, 1904. évi január hó 8-ik napján.

Aknay,
kir. járásbíró.

468

Minden fájdalom nélkül biztos hashajtó szer az

ALVO tabletták.

Az „Alvo“ az egyedüli biztos szer, melynek használatával rendszeresített állandó székletétel idézhető elő. Mint gyomor-erősítő és gyomortisztító nélkülözhetlenné válik.

Kiváló tulajdonsága, hogy puha, a mi által nemcsak hogy a gyomorban könnyen és gyorsan feloldódik, hanem a kívánt hatás is sokkal gyorsabban következik be, mint ehhez hasonló készítményeknél.

Ize rendkívül kellemes és édes, gyermekek nagy előszeretettel veszik.

Minden doboz használati utasítással van ellátva.

Egy doboz ára 90 fillér.

Figyelmeztetés: Alvo tablettáink törvényesen védve vannak. — Utánzók szigorúan büntetettek.

Kapható az egyedüli készítőnél:

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertárában az „Isteni Gondviseléshez“

ARAD, Andrásy-tér 22, a megyeházzal szemben.

A téli időnyre raktáron van legfinomabb

Jamaica Rum

üvege 60 fillér, 1 kor. 80 fillér és 4 korona.

Kiváló minőségű chinai tea.

Egy kis csomag 20 fillér, közép csomag 60 fillér, 1/2 kiló diszes bádog dobozban 3 korona.

Kitűnő francia illatszerekExtrait Ideal,
Extrait Vigne fleurie,Extrait Tréfle incarnat,
Extrait Crab Apple Blosson

üvege 4 korona.

Extrait Tréfle du Japon,

Extrait Crab Apple,

üvege 3 korona.

Extrait Violette imperieur.

Eau de Cologne Russe.

üvege 2 kor 50 fill.

üvege 6 korona.

Kapható egyedül

Rozsnyay Mátyás gyógyszertárában

Arad, Szabadság-tér.

152

A kinek

ismeretség híján

házasútra,
nevelőre,
üzletvezetőre,
könyvelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztra,
kulcsárra,
vinczellerre,
kertészre.kulcsárnőre,
gazdasszonyra,
szakácsnőre,
szobaleányra,
házi- vagy
irodaszolgára,
pénzbeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége**Aki**

eladni kíván

butort,
szongorát,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát.üzletet,
műhelyt,
lakást stb.;
vagy**Aki**

bérbeadni kíván

birtokot,
házat
vadászterü-
letet.halászatot,
telket,
kocsit,
lovat.**Aki**mindezeket vétel vagy bérbevétel cél-
jából keresi;**Aki**valamely állást betölteni kíván: legbizto-
sabbban értekezni az**„ARADI KÖZLÖNY”**

kis hirdetési

rovatát használja.

Eladó.A viztorony mellett egy új emele-
tes ház eladó. Bővebbet ott a ház-
tulajdonosnál. 404**Lakás.**Rákóczy-utca 4. szám alatt 6 szo-
bás lakás mellékhelyiségeivel má-
jus hó 1-től kiadó. 473**Kiadó lakás.**Ferdinánd-utca 3. u. czai uri lakás
keretel, istállóval ugyanott udvari
lakás külön esetleg együtt május
1-től kiadó. 469**Fürdőszoba**kemencze és vízmelegítő megvé-
telre kerestetik. Cím a kiadóhiva-
talban. 507**Borosjenőn**a piac-téren, élénk helyen, egy
üzlethelyiség áruval vagy csak be-
rendezéssel átadó, bővebbet Seel-
inger Edénél. Borosjenőn, 500**„Ines.”**Sziveskedjék e lap kiadóhivatalá-
hoz intézett levélben velem tu-
dani az ismerkedés módját „dis-
krét ur barát.” 509**Weitzer János toll.**

Doboza

kor. 40 fill.

Nikkelezett acérből

Kapható: Ingusz I. és Fianál.
Telefon 517.**Igaz Sándor**

műórás és ékszerész

Aradon, Szabadság-tér és Asztalos
Sándor-utca sarok.

Raktáron tart

mindennemű órákat

és

izléses ékszereket.

Törött aranyat és ezüstöt napi áron
kézpénzért vásárol vagy új tárgyakra
átvesz.Órákat és ékszereket
jól és olcsón

javítani elfogad.

Champlain

tavasz buza

vetőmag

kapható

Czárán Gézánál, Seprőson

q. 15 koronaért.

Alkalmi bevásárlási forrás.

DEUTSCH IZIDOR

óras és ékszerész

ARAD, TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palota.

Arany-, ezüst- és zálogjegyek
megvételnek. 92

734—1904. p. m.

Hirdetmény.A Westphaleni bányákban dol-
gozó magyar munkások közül igen
sokat a bányák vezetősége elbo-
csátolt.Miről a kiutazni szándékozók
azzai értesitem, hogy saját jól fel-
fogott érdekükben tervöktől állja-
nak el.

Arad, 1904. február hó 13. án.

Institoris Kálmán s. k.
polgármester.

Magy. kir. államvasutak áll. főnökség.

441—1904 R. szám.

Árverezési hirdetmény.Ezennel közhírré tétetik, mi
szerint az üzletszabályzat 70. §-a
értelmében elárúsítandó számszám.
vasrácis nyilvános árverezése Arad
állomásunkon lévő kiadási raktár-
ban 1904. évi február hó 22-én
délelőtt 9 órakor tartatik meg,
mely árverezésre a t. cz. közönség
ezennel meghívatik.

Az állomástönökség h.

Bakos.**Férfiak
ingyen kapnak**olyan új találmányu orvosságot, mely
az elvesztett erőt újra meghozza.
Próbacsomagot s egy száz oldalas köny-
vet postán, jól becsomagolva, ingyen
kapják mindazok, a kik érte irnak.
Ez a legbámulatraméltóbb csoda-orvos-
ság, mely megmentett ezeket, a kik
fiatalkori kihágások folytán nemi baj-
okban, szifiliszben, valamint elveszt-
ett férfierőben szenvednek. Ez okból
elhatározta az intézet, hogy egy in-
gyen csomag orvosságot magyarázó
könyvvel együtt mindenkinek ingyen
küld. Ezzel a haziorvossággal a baj
otthon gyógyítható, s mindazok, a kik
a fiatalkori kihágásokból származó ne-
mi bajokban, szellemi elgyöngülésben,
vagy krónikus bajokban szenvednek,
otthon gyógyíthatják magukat. Ez a
gyógyszer közvetlenül azokra a szer-
vekre hat, a hol a megerősödés szük-
séges csodálatos eredménnyel gyó-
gyítja az évek óta tartó betegségeket.
Óreg, fiatal egyaránt irhat a State
Medical Institutnak az alant jelzett
cízímre, s honnan a csomagot rögtön
elküldik. Az intézet leginkább azokra
akarja megmenteni, a kik kezele-
séljéből az otthonukat nem hagyha-
ják el. A próbacsomag megmutatja,
hogy mily könnyen gyógyíthatók eh-
ből a rettenetes bajból otthon. Az in-
tézet kivétel nem tesz. Mindenki ir-
hat érte bárholonnan magyarul, mire
titoktartás mellett postafordultáva egy
ingyen csomag orvosságot kap ma-
gyarázó könyvvel együtt. Irjon meg
ma. A csomag oly szépen be van cso-
magolva, hogy a tartalmát senki sem
fogja megtudni. A levelet így kell
címezni: State Medical Institute 49,
Elektron Building, Fort Wayne, Ind
Amerika. A levelek mindig bérmenté-
sitendők. 4314**A legjobb fémtisztító szer**

ma és az is marad az

AMORfémisztító gyönyörű fenynyel
Mindenütt kapható 14, 20 és 30 filléres
dobozokban.Gyáros: Lubszynski & Co., Berlin N. O.
Ugyeljünk az „Amor” védjegyre.

511

Az építető közönség szives figyelmébe!Tisztelettel van szerencsénk a n. é. közönség szives tu-
domására hozni, hogy **Aradon, Kossuth-utca 26. sz.**
a. ujonnan berendezett **építési vállalkozó irodát** nyi-
tottunk.Elvállalunk mindennemű e szakmába vágó építkezési mun-
kálátok szakszerű és pontos kivitelét, gazdasági épületek és
uradalmi telepek fenntartását évi átány összegeben. Tervek és
költségvetéseket megrendelésre készséggel készítünk szolid
árakban. — Az építető közönség kegyes megbizását kérve,
vagyunk

kiváló tisztelettel

Kállay Ernő és társa

képesített kőműves mester.

503

FOGAKszájpadlás nélkül és anélkül, hogy a gyökerek eltávo-
lítaniának 3 koronától. Az általam készített és Páris-
ban első díjat nyert fogsorokat mindenki azonnal
megszokja, beszédzavarokat nem okoz és kitűnően rág
vele. Régi fogsorok átalakíthatnak.

Vidékiek 12 óra alatt kielégíttetnek.

Nagyobb rendeléseknél a vasutköltség fele megtérítettik.

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdász.

Fogorvosi intézet:

BUDAPEST,

VII., Erzsébet-körút 50. sz I. em.

Royal-szállóval szemben.

Fogorvos:

LÖFLER EMIL. GROSSMANN S.

Foghuzás érzéstelenítve.

Tartós piombák.

Rendel: d. e. 10—12 óra
d. u. 3—7-ig.

Vasár- és ünnepnapokon is.

Méréselt árak. Reszletfizetésre is.

Pusztai és Társa (Budapest, V., Lipót kör-ut 17.) festékével.